05.11.2026 19:21:46
ΨΗΦΙΑΚΑ
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
VARVARA ZACHARAKI

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

5 Νοεμβρίου 2026 | ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ | Αρ. Φύλλου **179**

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 67

Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας, σε εναρμόνιση προς την οδηγία 2009/148/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ης Νοεμβρίου 2009 (L 330/16.12.2009) (κωδικοποιητική), με ενσωμάτωση της τροποποιητικής Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2668 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 2023 (L 30.11.2023) - Κατάργηση του π.δ. 212/2006 (Α' 212).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Των παρ. 1, 2, 3 και 5 του άρθρου 1 και των άρθρων 4 και 5 του ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Α' 34), όπως το άρθρο 4 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του ν. 1440/1984 (Α' 70) και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 7 του ν. 1775/1988 (Α' 101), 31 του ν. 2076/1992 (Α' 130), 19 του ν. 2367/1995 (Α' 261), 22 του ν. 2789/2000 (Α' 21), 48 του ν. 3427/2005 (Α' 312), 91 του ν. 3862/2010 (Α' 113), 50 του ν. 4342/2015 (Α' 143), 20 του ν. 4753/2020 (Α' 227) και 247 του ν. 5259/2025 (Α' 228), σύμφωνα με το οποίο ως χρονικό όριο της εξουσιοδότησης- πλαισίου για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων προς την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η 31η Δεκεμβρίου 2030,

β) της παρ. 2 του άρθρου δεύτερου του ν. 2077/1992 «Κύρωση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση» (Α' 136) και του άρθρου δευτέρου του ν. 3671/2008 «Κύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ορισμένες συναφείς πράξεις» (Α' 129),

γ) των άρθρων 2 παρ. 6, 41 και 73 παρ. 1 του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3850/2010 (Α' 84), όπως το άρθρο 41 κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 532 του π.δ. 62/2025 «Κώδικας Εργατικού Δικαίου» (Α' 121) και το άρθρο 73 κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 545 του π.δ. 62/2025, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 43 του ν. 5239/2025 (Α' 178),

δ) του άρθρου 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

2. Την Υ14/09.07.2023 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Αναπληρώτρια Υπουργό Υγείας, Ειρήνη Αγαπηδάκη» (Β' 4435).

3. Την 923/26.09.2025 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Εσωτερικών, Παρασκευή Χαραλαμπογιάννη» (Β' 5254).

4. Την 7262/18.03.2025 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Άννα Ευθυμίου» (Β' 1351).

5. Την 38477/01.07.2024 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Κωνσταντίνο Καραγκούνη» (Β' 3805).

6. Την 102928 ΕΞ 2023/10.07.2023 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Αθανάσιο Πετραλιά» (Β' 4441).

7. Την 2/27.06.2025 γνώμη του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων.

8. Το γεγονός ότι, όπως προκύπτει από την 7374/12.03.2026 εισήγηση της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού η οποία δεν δύναται επακριβώς να προσδιοριστεί.

9. Το γεγονός ότι οι διατάξεις του παρόντος δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία, για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος».

10. Την 105/2026 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, της Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας και των Υφυπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1
Σκοπός - Αντικείμενο - Πεδίο εφαρμογής
(άρθρα 1 και 3 παρ. 1 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

1. Σκοπός του παρόντος προεδρικού διατάγματος είναι:

α) Η ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο των διατάξεων της οδηγίας 2023/2668/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 2023 «για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/148/ΕΚ σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση στον αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας» (L 30.11.2023),

β) η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων προς τις διατάξεις της οδηγίας 2009/148/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ης Νοεμβρίου 2009 «για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας» (L 330/16.12.2009), με την οποία κωδικοποιήθηκαν σε ενιαίο κείμενο οι διατάξεις της οδηγίας 83/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως είχε τροποποιηθεί από τις διατάξεις της οδηγίας 91/382/ΕΟΚ του Συμβουλίου, του άρθρου 13 παρ. 2 της οδηγίας 98/24/ΕΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 2003/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του άρθρου 2 παρ. 1 της οδηγίας 2007/30/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και

γ) η κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο των διατάξεων του εθνικού δικαίου για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας και ειδικότερα του π.δ. 212/2006 «Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμίαντο κατά την εργασία, σε συμμόρφωση με την οδηγία 83/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την οδηγία 91/382/ΕΟΚ του Συμβουλίου και την οδηγία 2003/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου» (Α’ 212), όπως τροποποιούνται ή συμπληρώνονται με το παρόν προεδρικό διάταγμα σύμφωνα με τους σκοπούς των περ. α) και β).

2. Ως προς την αντιστοιχία μεταξύ των διατάξεων του ενωσιακού δικαίου (μεταφερόμενων οδηγιών) και του εθνικού δικαίου (διαταγμάτων μεταφοράς οδηγιών), ισχύει το Παράρτημα IV του άρθρου 23.

3. Το παρόν προεδρικό διάταγμα έχει ως αντικείμενο την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλειά τους που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν από την έκθεση κατά τη διάρκεια της εργασίας στον αμίαντο, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης των κινδύνων αυτών. Οι διατάξεις του εφαρμόζονται επιπλέον των γενικών διατάξεων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων που εκάστοτε ισχύουν.

4. Οι διατάξεις του π.δ. 48/2024 «Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες, μεταλλαξιογόνους παράγοντες ή τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες κατά την εργασία, σε εναρμόνιση με την οδηγία 2004/37/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004, όπως έχει τροποποιηθεί με τις οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2014/27/ΕΕ της 26ης Φεβρουαρίου 2014, 2017/2398/ΕΕ της 12ης Δεκεμβρίου 2017, 2019/130/ΕΕ της 16ης Ιανουαρίου 2019, 2019/983/ΕΕ της 5ης Ιουνίου 2019 και 2022/431/ΕΕ της 9ης Μαρτίου 2022 - Τροποποίηση του π.δ. 307/1986 “Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά τη διάρκεια της εργασίας τους” (Α’ 135) και του π.δ. 338/2001 “Προστασία της υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων κατά την εργασία από κινδύνους οφειλόμενους σε χημικούς παράγοντες” (Α’ 227, διόρθ. σφαλμ. Α’ 259)» (Α’ 13) εφαρμόζονται όταν είναι πιο ευνοϊκές για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.

5. Το παρόν προεδρικό διάταγμα εφαρμόζεται στις δραστηριότητες, κατά τις οποίες οι εργαζόμενοι εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν, κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο.

Άρθρο 2
Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος διατάγματος:

α) (άρθρο 2 οδηγίας 2009/148/ΕΚ) Ως «αμίαντος» νοείται οποιοδήποτε από τα παρακάτω ινώδη πυριτικά ορυκτά, τα οποία ταξινομούνται ως καρκινογόνες ουσίες κατηγορίας 1Α σύμφωνα με το Παράρτημα VI, Μέρος 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008 «για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006» (ΕΕ L 353/31.12.2008):

αα) Ακτινολίτης (Ακτινόλιθος), CAS No (αριθμός μητρώου της Chemical Abstract Service): 77536-66-4

αβ) Αμοσίτης (Γρουνερίτης), CAS No: 12172-73-5

αγ) Ανθόφυλλος (Ανθοφυλλίτης), CAS No: 77536-67-5

αδ) Χρυσότιλος, CAS No: 12001-29-5

αε) Κροκιδόλιθος, CAS No: 12001-28-4

αστ) Τρεμολίτης, CAS No: 77536-68-6.

β) Οριακή τιμή έκθεσης σε αμίαντο: Η τιμή, την οποία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά η μέση οκτάωρη χρονικά σταθμισμένη έκθεση του εργαζόμενου σε ίνες αμιάντου, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε οκτάωρης ημερήσιας και σαραντάωρης εβδομαδιαίας εργασίας του.

γ) Αμιαντούχα Υλικά: είναι υλικά, τα οποία περιέχουν ίνες αμιάντου.

γα) Μη εύθρυπτα αμιαντούχα υλικά: νοούνται τα υλικά που εμφανίζουν χαμηλή δυνατότητα αποδέσμευσης ινών αμιάντου στον αέρα (αμιαντοτσιμέντο, αμιαντούχα πλακάκια δαπέδου, αμιαντούχα πλαστικά-ρητίνες-ελαστικά, αμιαντούχα επιχρίσματα και βαφές, αμιαντούχα ασφαλτόπανα).

γβ) Εύθρυπτα αμιαντούχα υλικά: νοούνται τα υλικά που περιέχουν ίνες αμιάντου χαλαρά συνδεδεμένες, έτσι ώστε σε ενδεχόμενη διατάραξή τους να μπορούν εύκολα να απελευθερώσουν ίνες αμιάντου στον αέρα (χύμα υλικό, ψεκασμένος αμίαντος, αμιαντούχες μονώσεις σωληνώσεων - λεβήτων - δεξαμενών και εναλλακτών θερμότητας, μονωτικές αμιαντόπλακες, αμιαντόχαρτο, αμιαντούχο χαρτόνι, αμιαντούχες φλάντζες και τσιμούχες, αμιαντούχα σχοινιά και κορδόνια, αμιαντούχα υφάσματα).

2. Για τις ανάγκες του παρόντος ισχύουν και οι ορισμοί του άρθρου 2 του π.δ. 305/1996 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ» (Α’ 212), εφόσον πρόκειται για τεχνικό έργο, καθώς και του άρθρου 2 του π.δ. 70/1990 «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων σε ναυπηγικές εργασίες» (Α’ 31), εφόσον πρόκειται για ναυπηγοεπισκευαστικές εργασίες.

Άρθρο 3
Γενικές υποχρεώσεις εργοδοτών
(άρθρο 3 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

1. Για κάθε δραστηριότητα που ενδέχεται να συνεπάγεται κίνδυνο έκθεσης σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο, ο εργοδότης οφείλει να έχει στη διάθεσή του γραπτή εκτίμηση των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την υγεία και την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους, σύμφωνα με το άρθρο 43 του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (Κ.Ν.Υ.Α.Ε., ν. 3850/2010, Α’ 84), όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 534 του π.δ. 62/2025 «Κώδικας Εργατικού Δικαίου» (Α’ 121).

2. Η εκτίμηση αυτή πρέπει να εντοπίζει τη φύση του κινδύνου, τον βαθμό σοβαρότητάς του, τη διάρκεια έκθεσης των εργαζομένων σε αυτόν και τη συχνότητα εμφάνισής του, ώστε να εκτιμώνται όλοι οι κίνδυνοι για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και να καθορίζονται τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

3. Ο εργοδότης θα πρέπει, κατά την εκτίμηση του κατά πόσον οποιαδήποτε δραστηριότητα ενέχει ή ενδέχεται να ενέχει κίνδυνο έκθεσης σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο, να θέτει σε προτεραιότητα την πλήρη αφαίρεση του αμιάντου ή του υλικού που περιέχει αμίαντο ως προτιμώμενη επιλογή έναντι οποιουδήποτε άλλου τρόπου διαχείρισης του αμιάντου.

4. Η εκτίμηση της παρ. 1 αποτελεί αντικείμενο διαβούλευσης μεταξύ του εργοδότη και της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων ή των εκπροσώπων των εργαζομένων για την υγεία και ασφάλεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν.Υ.Α.Ε. Όπου δεν υπάρχει τέτοια επιτροπή ή εκπρόσωποι η διαβούλευση γίνεται με τους ίδιους τους εργαζόμενους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση.

5. Η εκτίμηση της παρ. 1 αναθεωρείται τακτικά για την πληρότητα και αποτελεσματικότητά της και, σε κάθε περίπτωση, όταν υπάρχουν λόγοι να πιστεύεται ότι δεν είναι ορθή ή όταν επέρχεται ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών εργασίας, η οποία ενδέχεται να επηρεάσει την έκθεση των εργαζομένων σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο.

6. Στις περιπτώσεις σποραδικής έκθεσης των εργαζομένων, της οποίας η ένταση είναι μειωμένη, και εφόσον προκύπτει σαφώς από τη γραπτή εκτίμηση κινδύνων της παρ. 1 ότι δεν θα υπάρξει υπέρβαση της οριακής τιμής έκθεσης στον αμίαντο στον αέρα του χώρου εργασίας, το άρθρο 4 μπορεί να μην εφαρμόζεται όταν η εργασία αφορά:

α) Σύντομες και ασυνεχείς δραστηριότητες συντήρησης μόνο μη εύθρυπτων υλικών,

β) την απομάκρυνση, χωρίς καταστροφή, των μη φθαρμένων αμιαντούχων υλικών, στα οποία οι ίνες αμιάντου είναι στέρεα συνδεδεμένες,

γ) τον εγκλεισμό ή επικάλυψη των αμιαντούχων υλικών που βρίσκονται σε καλή κατάσταση,

δ) την επιθεώρηση και έλεγχο του αέρα και τη λήψη δειγμάτων για την ανίχνευση της παρουσίας αμιάντου σε κάποιο υλικό.

Η εν λόγω μη εφαρμογή του άρθρου 4 σε καμία περίπτωση δεν αίρει τις υποχρεώσεις του εργοδότη για τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων, σύμφωνα με τις λοιπές διατάξεις του παρόντος διατάγματος, καθώς και με τις γενικές αρχές πρόληψης που καθορίζονται στο άρθρο 42 παρ. 7 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε., όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 533 του π.δ. 62/2025.

7. Οι εργοδότες μεριμνούν, σε συνεννόηση μεταξύ τους, για τον κατάλληλο συντονισμό ως προς την εφαρμογή των προβλέψεων του παρόντος διατάγματος, καθώς και για τον αποτελεσματικότερο τρόπο εξασφάλισης της παροχής υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης, που προβλέπεται στον Κ.Ν.Υ.Α.Ε. και της επίβλεψης της υγείας σύμφωνα με το άρθρο 17.

8. Ο εργολάβος και υπεργολάβος ολόκληρου ή τμήματος του έργου, ανεξάρτητα αν αυτό εκτελείται ολικά ή κατά τμήματα με υπεργολάβους, καθώς και ο εργολάβος και υπεργολάβος τμήματος του έργου, είναι συνυπεύθυνοι ως προς τις υποχρεώσεις και τα μέτρα που περιγράφονται στο παρόν διάταγμα.

9. Εφόσον πρόκειται για τεχνικό έργο, για λόγους ασφάλειας και διαφύλαξης της υγείας σε αυτό, οι αυτοαπασχολούμενοι έχουν όλες τις υποχρεώσεις των εργοδοτών και των εργαζομένων σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 9 του π.δ. 305/1996.

10. Τα μέτρα για την ασφάλεια, την υγεία και την υγιεινή κατά την εργασία σε καμία περίπτωση δεν συνεπάγονται την οικονομική επιβάρυνση των εργαζομένων, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 42 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε., όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 533 του π.δ. 62/2025.

11. Η σποραδική έκθεση και η μειωμένη ένταση κατά την παρ. 6 του παρόντος άρθρου πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά και να διαπιστώνονται βάσει της διάρκειας της εργασίας, του αναμενόμενου επιπέδου έκθεσης και της εκτίμησης κινδύνου, με εφαρμογή των ενδεδειγμένων τεχνικών, οργανωτικών και ατομικών μέτρων προστασίας. Ως μειωμένης έντασης θεωρείται έκθεση έως το 25% της ισχύουσας οριακής τιμής, ενώ η σποραδική έκθεση προσδιορίζεται σε συνάρτηση με τον επιτρεπόμενο χρόνο εκτέλεσης της εργασίας και την αναμενόμενη συγκέντρωση ινών.

Δεν περιλαμβάνονται εργασίες με εύθρυπτα αμιαντούχα υλικά, ενώ μόνο περιορισμένης έκτασης εργασίες με μη εύθρυπτα υλικά, εκτελούμενες σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες καλές πρακτικές, μπορούν να εκτελεστούν.

Άρθρο 4
Γνωστοποίηση εργασιών
(άρθρο 4 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 6 του άρθρου 3, σε κάθε δραστηριότητα κατά την οποία οι εργαζόμενοι εκτίθενται ή μπορεί να εκτεθούν σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, ο εργολάβος ολόκληρου του έργου και, αν αυτός δεν υπάρχει, ο κύριος του έργου, υποχρεούται το αργότερο δέκα (10) εργάσιμες ημέρες πριν αρχίσουν οι εργασίες να υποβάλλει σχετική έγγραφη γνωστοποίηση στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας.

2. Η γνωστοποίηση αυτή περιλαμβάνει, κατ’ ελάχιστο, τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Την τοποθεσία του εργοταξίου και, κατά περίπτωση, τους συγκεκριμένους χώρους στους οποίους πρόκειται να εκτελεστούν οι εργασίες,

β) τον τύπο και την ποσότητα των αμιαντούχων υλικών, καθώς και το είδος αμιάντου που περιέχεται στα αμιαντούχα υλικά, των οποίων γίνεται χρήση ή διαχείριση,

γ) τις σχετικές δραστηριότητες και τις εφαρμοζόμενες διαδικασίες, μεταξύ άλλων, σχετικά με την προστασία και την απορρύπανση των εργαζομένων, τη διάθεση των αποβλήτων και, κατά περίπτωση, την εναλλαγή του αέρα κατά την εργασία σε περιορισμένους χώρους,

δ) τον αριθμό των εμπλεκόμενων εργαζομένων, τον κατάλογο των εργαζομένων που ενδέχεται να εργαστούν στο συγκεκριμένο εργοτάξιο, τα ατομικά πιστοποιητικά κατάρτισης των εργαζομένων, και την ημερομηνία της πιο πρόσφατης αξιολόγησης της υγείας των εργαζομένων, σύμφωνα με το άρθρο 18,

ε) την ημερομηνία έναρξης και τη διάρκεια των εργασιών,

στ) τα μέτρα που έχουν ληφθεί για να περιοριστεί η έκθεση των εργαζομένων σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο, μαζί με μια επισκόπηση του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και κατόπιν επαρκούς αιτιολόγησης η γνωστοποίηση των εργασιών μπορεί να γίνει σε διάστημα μικρότερο των δέκα (10) ημερών πριν από την έναρξη των εργασιών.

3. Ειδικότερα, τα δεδομένα της περ. δ της παρ. 2 τηρούνται στο αρχείο της αρμόδιας Επιθεώρησης Εργασίας για ελάχιστη περίοδο σαράντα (40) ετών από την ημερομηνία λήξης των εργασιών, όπως αυτή προκύπτει από την αρχική ή, σε περίπτωση μεταβολής της διάρκειάς τους, από τη νεότερη γνωστοποίηση.

4. Αν μετά από αυτή τη γνωστοποίηση ακολουθήσει μεταβολή των συνθηκών εργασίας, που είναι πιθανό να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της έκθεσης σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο, ή οποιαδήποτε άλλη σημαντική τροποποίηση των παραπάνω στοιχείων, πρέπει να υποβάλλεται το συντομότερο δυνατό νέα γνωστοποίηση στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας.

5. Η Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων ή οι εκπρόσωποι των εργαζομένων για την υγεία και ασφάλεια ή/και οι εργαζόμενοι στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση, έχουν πρόσβαση στο έγγραφο που αποτελεί το αντικείμενο της γνωστοποίησης αυτής και αφορά την επιχείρησή τους ή την εγκατάσταση.

6. Για τις περιπτώσεις που υφίσταται υποχρέωση υποβολής της εκ των προτέρων γνωστοποίησης του άρθρου 3 του π.δ. 305/1996, η γνωστοποίηση εργασιών του παρόντος άρθρου ενσωματώνεται σε αυτή.

Άρθρο 5
Απαγορεύσεις
(άρθρο 5 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

1. Απαγορεύεται η εφαρμογή του αμιάντου τόσο με τη μέθοδο του ψεκασμού (flocage), όσο και με κάθε άλλη μέθοδο, καθώς και οι δραστηριότητες που συνεπάγονται τη χρήση χαμηλής πυκνότητας (μικρότερης του 1g/cm3) μονωτικών ή ηχομονωτικών υλικών που περιέχουν αμίαντο.

2. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων της 82/2003 κοινής απόφασης του Υφυπουργού και του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση του π.δ 445/1983 (Α’ 166) σε εναρμόνιση προς την Οδηγία 1999/77/Ε.Κ της Επιτροπής (ΕΕ L207/6-8-1999) “για την έκτη προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των Κρατών Μελών που αφορούν περιορισμούς της κυκλοφορίας στην αγορά και χρήσης μερικών επικινδύνων ουσιών και παρασκευασμάτων (αμίαντος)”» (Β’ 1045) σχετικά με την εμπορία και χρήση του αμιάντου, απαγορεύονται οι δραστηριότητες που εκθέτουν τους εργαζόμενους σε ίνες αμιάντου κατά την εξόρυξη του αμιάντου ή κατά την παρασκευή και μεταποίηση προϊόντων αμιάντου ή την παρασκευή και μεταποίηση προϊόντων που περιέχουν αμίαντο κατόπιν εκούσιας προσθήκης του, με εξαίρεση τη διαχείριση των αποβλήτων που προέρχονται από κατεδάφιση ή από αφαίρεση του αμιάντου, σύμφωνα με τον ν. 4819/2021 (Α’ 129, διόρθ. σφάλμ. Α’ 171).

Άρθρο 6
Γενικά μέτρα
(άρθρο 6 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

Για όλες τις δραστηριότητες της παρ. 5 του άρθρου 1 η έκθεση των εργαζομένων σε σκόνη αμίαντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο στον χώρο εργασίας πρέπει να αποφεύγεται ή να μειώνεται στο ελάχιστο και σε κάθε περίπτωση στο χαμηλότερο δυνατό, από τεχνικής άποψης, επίπεδο, κάτω από την οριακή τιμή του άρθρου 8, ιδιαίτερα μέσω των ακόλουθων μέτρων:

α) Ο αριθμός των εργαζομένων που εκτίθενται ή δύναται να εκτεθούν σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο, καθώς και ο χρόνος έκθεσής τους πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο δυνατό.

β) Οι μέθοδοι εργασίας πρέπει να σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να μην παράγεται σκόνη αμιάντου ή, εάν αυτό δεν είναι εφικτό, να μην εισέρχεται σκόνη αμιάντου στον αέρα με τη λήψη μέτρων όπως:

βα) Καταστολή της σκόνης αμιάντου,

ββ) αναρρόφηση της σκόνης αμιάντου στην πηγή,

βγ) συνεχή καθίζηση των αιωρούμενων στον αέρα ινών αμιάντου.

γ) Οι εργαζόμενοι υπόκεινται σε κατάλληλη διαδικασία απορρύπανσης.

δ) Για εργασίες που εκτελούνται σε περιορισμένο χώρο πρέπει να εξασφαλίζεται επαρκής προστασία.

ε) Όλες οι εγκαταστάσεις και οι εξοπλισμοί που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση του αμιάντου, πρέπει να καθαρίζονται και να συντηρούνται αποτελεσματικά και τακτικά. Ειδικότερα:

εα) Ο καθαρισμός πρέπει να διενεργείται, όσο είναι τεχνικά εφικτό, με κατάλληλο σύστημα δημιουργίας υποπίεσης κενού ή άλλη κατάλληλη μέθοδο ώστε να αποτρέπεται η δημιουργία και διασπορά σκόνης αμιάντου στο περιβάλλον.

εβ) Αν αυτό δεν είναι τεχνικά εφικτό να εφαρμοστεί, πρέπει οι εργαζόμενοι που εκτελούν τον καθαρισμό να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλα Μέσα Ατομικής Προστασίας (Μ.Α.Π.). Άλλοι εργαζόμενοι απαγορεύεται να υπάρχουν στον χώρο κατά τη διάρκεια του καθαρισμού.

στ) Ο αμίαντος ή τα υλικά που απελευθερώνουν σκόνη αμιάντου ή περιέχουν αμίαντο πρέπει να αποθηκεύονται και να μεταφέρονται στους χώρους εργασίας, μέσα σε κατάλληλες κλειστές συσκευασίες, με ειδική επισήμανση, σύμφωνα με το άρθρο 19.

ζ) Όλα τα απόβλητα των εργασιών που περιέχουν αμίαντο, εκτός των αποβλήτων που προκύπτουν από εξορυκτικές δραστηριότητες, συλλέγονται και απομακρύνονται από τον χώρο εργασίας το συντομότερο δυνατό, μέσα σε κατάλληλες κλειστές συσκευασίες με ειδική επισήμανση, σύμφωνα με το άρθρο 19. Τα εν λόγω απόβλητα υφίστανται στη συνέχεια διαχείριση, σύμφωνα με τον ν. 4819/2021 «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση αποβλήτων - Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ης Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές-πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις» (Α’ 129, διόρθ. σφάλμ. Α’ 171).

Άρθρο 7
Μετρήσεις - Έλεγχος περιβάλλοντος χώρου εργασίας
(άρθρο 7 οδηγίας 2009/148/ΕΚ και άρθρο 2 παρ. 2 της οδηγίας 2023/2668/ΕΕ)

1. Ανάλογα με τη γραπτή εκτίμηση των υφιστάμενων κατά την εργασία κινδύνων του άρθρου 3 και προκειμένου να εξασφαλιστεί η μη υπέρβαση της οριακής τιμής του άρθρου 8, ο εργοδότης μεριμνά για την πραγματοποίηση μετρήσεων της συγκέντρωσης ινών αμιάντου στον αέρα του χώρου εργασίας σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια συγκεκριμένων φάσεων λειτουργίας.

2. Λαμβάνοντας υπόψη το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 689:2018 «Workplace exposure - Measurement of exposure by inhalation to chemical agents - Strategy for testing compliance with occupational exposure limit values» καθορίζεται στρατηγική για την εκτέλεση αντιπροσωπευτικών μετρήσεων της έκθεσης των εργαζομένων σε ίνες αμιάντου και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την οριακή τιμή της έκθεσης αυτής.

Όλες οι μετρήσεις πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικές της έκθεσης των εργαζομένων σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο και για τον σκοπό αυτό γίνονται, κατά το δυνατό, με "ατομικές" δειγματοληψίες. Κατά τις μετρήσεις λαμβάνεται υπόψη η φύση των εργασιών που εκτελούνται, καθώς και οι συνθήκες και η διάρκεια έκθεσης των εργαζομένων.

3. Ο τόπος, ο χρόνος, το είδος των μετρήσεων κατά τον έλεγχο του περιβάλλοντος και γενικά κάθε θέμα που είναι δυνατό να προκύψει ανάλογα με τη φύση και τις συνθήκες εργασίας, αποτελεί αντικείμενο διαβούλευσης μεταξύ του εργοδότη και της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων ή των εκπροσώπων των εργαζομένων για την υγεία και ασφάλεια. Όπου δεν υπάρχει τέτοια επιτροπή ή εκπρόσωποι η διαβούλευση γίνεται με τους ίδιους τους εργαζόμενους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση.

4. Η δειγματοληψία διεξάγεται, σύμφωνα με την παρ. 9, από εξειδικευμένο προσωπικό. Στη συνέχεια, τα δείγματα αναλύονται σύμφωνα με την παρ. 6 σε εργαστήρια, τα οποία διαθέτουν τον κατάλληλο εξοπλισμό για τη μέτρηση των ινών.

5. Η διάρκεια της δειγματοληψίας πρέπει να είναι τόση, ώστε να μπορεί να προσδιοριστεί άμεσα με τη μέτρηση ή έμμεσα με χρονικώς σταθμισμένους υπολογισμούς, η μέση οκτάωρη χρονικά σταθμισμένη έκθεση του εργαζομένου σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε οκτάωρης ημερήσιας και σαραντάωρης εβδομαδιαίας εργασίας του.

6. Η μέτρηση των ινών πραγματοποιείται με ηλεκτρονική μικροσκοπία (ΕΜ) ή οποιαδήποτε άλλη εναλλακτική μέθοδο ισοδύναμου ή ακριβέστερου αποτελέσματος.

Μεταβατικά, έως την 20ή Δεκεμβρίου 2029, η μέτρηση των ινών μπορεί να πραγματοποιείται με μικροσκοπία αντίθεσης φάσης (PCM), ή, στο μέτρο του δυνατού, σύμφωνα με οποιαδήποτε άλλη μέθοδο ισοδύναμου ή ακριβέστερου αποτελέσματος, όπως μια μέθοδος που βασίζεται στην ηλεκτρονική μικροσκοπία (ΕΜ) [ηλεκτρονική μικροσκοπία σάρωσης (SEM), ηλεκτρονική μικροσκοπία διέλευσης (TEM)].

7. Για τη μέτρηση της συγκέντρωσης ινών αμιάντου στον αέρα του χώρου εργασίας, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι ίνες μήκους ανώτερου των 5 μικρομέτρων και πλάτους μικρότερου των 3 μικρομέτρων, με λόγο μήκους/πλάτους μεγαλύτερο του 3:1.

8. Με την επιφύλαξη της παρ. 7, από την 21η Δεκεμβρίου 2029, για τους σκοπούς του άρθρου 8 παρ. 2 περ. β υποπερ. ββ, λαμβάνονται επίσης υπόψη και ίνες πλάτους μικρότερου των 0,2 μικρομέτρων.

9. Για τη μέτρηση του επιπέδου έκθεσης των εργαζομένων σε ίνες αμιάντου, απαιτείται ο εργοδότης ή οι ανεξάρτητοι φορείς με τους οποίους συμβάλλεται, να έχουν διαπιστευμένα εργαστήρια από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (Ε.ΣΥ.Δ.) βάσει του προτύπου ΕΛΟΤ ΕΝ ISO/IEC 17025 για την ικανότητά τους να διενεργούν δειγματοληψίες και μετρήσεις της συγκέντρωσης των ινών αμιάντου στον αέρα του χώρου εργασίας, σύμφωνα με:

α) Μέθοδο (ή/και μεθόδους) που καθορίζεται (καθορίζονται) σε κάποιο από τα ακόλουθα πρότυπα:

αα) ISO 14966:2019 «Ambient air - Determination of numerical concentration of inorganic fibrous particles - Scanning electron microscopy method»,

αβ) ISO 10312:2019 «Ambient air - Determination of asbestos fibres - Direct transfer transmission electron microscopy method»,

αγ) ISO 13794:2019 «Ambient air - Determination of asbestos fibres - Indirect-transfer transmission electron microscopy method»,

ή οποιαδήποτε άλλη εναλλακτική μέθοδο ισοδύναμου ή ακριβέστερου αποτελέσματος,

β) τη μέθοδο που συνιστά η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) από το 1997 «Determination of airborne fibre number concentrations. A recommended method, by phase-contrast optical microscopy (membrane filter method)», μεταβατικά έως την 20ή Δεκεμβρίου 2029, λόγω της δυνατότητας της παρ. 6 για χρήση της μεθόδου PCM.

10. Η παραπάνω διαπίστευση από το Ε.ΣΥ.Δ. πρέπει να έχει χορηγηθεί και στο εργαστήριο που θα διενεργήσει τη μέτρηση της συγκέντρωσης ινών αμιάντου στον χώρο εργασίας μετά το πέρας των εργασιών και πριν από την άρση των τεχνικών μέτρων πρόληψης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 παρ. 2 περ. γ.

Άρθρο 8
Οριακή τιμή έκθεσης
(άρθρο 8 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

1. Ο εργοδότης διασφαλίζει ότι κανένας εργαζόμενος δεν εκτίθεται σε ατμόσφαιρα με συγκέντρωση ινών αμιάντου μεγαλύτερη από την οριακή τιμή έκθεσης σε αμίαντο.

2. Η οριακή τιμή έκθεσης σε αμίαντο καθορίζεται ως ακολούθως:

α) Έως την 20ή Δεκεμβρίου 2029, η συγκέντρωση των 0,01 ινών αμιάντου ανά cm^3 αέρα ως μέση οκτάωρη χρονικά σταθμισμένη έκθεση του εργαζόμενου σε ίνες αμιάντου, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε οκτάωρης ημερήσιας και σαραντάωρης εβδομαδιαίας εργασίας του.

β) Από την 21η Δεκεμβρίου 2029, η συγκέντρωση:

βα) των 0,002 ινών ανά cm^3 ως μέση οκτάωρη χρονικά σταθμισμένη έκθεση ή

ββ) των 0,01 ινών ανά cm^3 ως μέση οκτάωρη χρονικά σταθμισμένη έκθεση, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 7,

ανάλογα με το μέγεθος των ινών που λαμβάνεται υπόψη για τον σκοπό της μέτρησης.

3. Σε κάθε περίπτωση, στο πιστοποιητικό ανάλυσης που εκδίδεται από το εργαστήριο που διενεργεί την ανάλυση, πέραν του αποτελέσματος της μετρούμενης συγκέντρωσης ινών αμιάντου, αναγράφεται το είδος των ινών αμιάντου, η μέθοδος που ακολουθήθηκε, το όριο ανίχνευσης της μεθόδου και το μέγεθος των ινών που ελήφθη υπόψη για τον σκοπό της μέτρησης.

Άρθρο 9
Ειδικά μέτρα
(άρθρο 10 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

1. Σε περίπτωση υπέρβασης της οριακής τιμής έκθεσης σε αμίαντο, όπως ορίζεται στο άρθρο 8, ή σε περίπτωση υπόνοιας ότι υλικά που περιέχουν αμίαντο, τα οποία δεν είχαν ταυτοποιηθεί πριν από τις εργασίες, έχουν διαταραχθεί με αποτέλεσμα να δημιουργείται σκόνη, οι εργασίες διακόπτονται αμέσως. Οι εργασίες στον εν λόγω χώρο μπορεί να συνεχιστούν μόνο αν ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των εργαζομένων. Σε περίπτωση υπέρβασης της οριακής τιμής του άρθρου 8, εντοπίζονται τα αίτια υπέρβασης της οριακής τιμής και λαμβάνονται το συντομότερο δυνατόν τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.

2. Αμέσως μετά γίνεται νέος προσδιορισμός της συγκέντρωσης ινών αμιάντου στον αέρα του χώρου εργασίας, ώστε να εξακριβωθεί η αποτελεσματικότητα των μέτρων που έχουν ληφθεί σύμφωνα με την παρ. 1.

3. Όταν η έκθεση δεν μπορεί να περιοριστεί με άλλα μέσα και για την τήρηση της οριακής τιμής έκθεσης σε αμίαντο απαιτείται η χρήση Μ.Α.Π. της αναπνοής, τότε η χρήση των μέσων αυτών δεν επιτρέπεται να είναι μόνιμη και πρέπει να περιορίζεται για κάθε εργαζόμενο στον απολύτως αναγκαίο ελάχιστο χρόνο. Κατά τη διάρκεια εργασιών που απαιτούν τη χρήση Μ.Α.Π. αναπνοής, προβλέπονται τακτικές περίοδοι ανάπαυσης, κατάλληλες για τις σωματικές και κλιματικές συνθήκες, και, κατά περίπτωση, κατόπιν διαβούλευσης με τους εργαζομένους ή/και τους εκπροσώπους τους στην επιχείρηση ή εγκατάσταση και με τη σύμφωνη γνώμη του ιατρού εργασίας ως προς τον ειδικότερο προσδιορισμό των κατάλληλων περιόδων ανάπαυσης.

Άρθρο 10
Εντοπισμός αμιαντούχων υλικών
(άρθρο 11 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

1. Πριν από την έναρξη των εργασιών κατεδάφισης, συντήρησης ή ανακαίνισης σε χώρους που κατασκευάστηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2005, ημερομηνία έναρξης ισχύος της απαγόρευσης εμπορίας και χρήσης του αμιάντου, ο εργοδότης λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τον εντοπισμό των υλικών που ενδέχεται να περιέχουν αμίαντο, ιδίως αναζητώντας πληροφορίες από τους ιδιοκτήτες των χώρων ή από άλλους εργοδότες και από άλλες πηγές, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών μητρώων.

2. Αν οι πληροφορίες αυτές δεν είναι διαθέσιμες, ο εργοδότης διερευνά την περίπτωση ύπαρξης υλικών που περιέχουν αμίαντο, διενεργώντας σχετική εξέταση εντοπισμού από πιστοποιημένο φορέα κατά ΕΛΟΤ ΕΝ ISO/IEC 17025 για επιθεωρήσεις αμιάντου, σύμφωνα με το HSG264 «Asbestos: The survey guide» του Health and Safety Executive (HSE) ή σύμφωνα με οποιαδήποτε άλλη μέθοδο τουλάχιστον ισοδύναμου αποτελέσματος και λαμβάνει το αποτέλεσμα της εξέτασης αυτής πριν από την έναρξη των εργασιών.

3. Τα εργαστήρια που διενεργούν αναλύσεις υλικών με σκοπό τη διενέργεια ύπαρξης ή μη αμιάντου, απαιτείται να έχουν διαπιστευθεί από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (Ε.ΣΥ.Δ.), βάσει του προτύπου ΕΛΟΤ ΕΝ ISO/IEC 17025 για την ικανότητά τους να διενεργούν δειγματοληψίες και αναλύσεις υλικών, σύμφωνα με τη μέθοδο HSG248 «Asbestos: the analysts’ guide» του Health and Safety Executive (HSE) ή σύμφωνα με οποιαδήποτε άλλη μέθοδο τουλάχιστον ισοδύναμου αποτελέσματος. Στα πιστοποιητικά ανάλυσης που εκδίδονται μετά τον εργαστηριακό έλεγχο των υλικών πρέπει να δηλώνεται με σαφήνεια αν ανιχνεύθηκαν ίνες αμιάντου (συγκέντρωση ινών αμιάντου και το όριο ανίχνευσης της μεθόδου), καθώς και το είδος των ινών αμιάντου.

4. Ο εργοδότης θέτει στη διάθεση άλλου εργοδότη, κατόπιν αιτήματος και αποκλειστικά για τον σκοπό της συμμόρφωσης με την υποχρέωση του παρόντος άρθρου, κάθε πληροφορία που προκύπτει στο πλαίσιο της εν λόγω διερεύνησης.

5. Αν υπάρχει η ελάχιστη αμφιβολία ως προς την παρουσία αμιάντου σε ένα υλικό ή σε ένα κτίριο, εφαρμόζεται το παρόν προεδρικό διάταγμα.

Άρθρο 11
Μέτρα σε ορισμένες δραστηριότητες
(άρθρο 12 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

1. Για ορισμένες δραστηριότητες, όπως κατεδάφιση, αφαίρεση αμιάντου, επισκευή και συντήρηση, κατά τις οποίες προβλέπεται υπέρβαση της οριακής τιμής του άρθρου 8 παρά τη χρήση όλων των δυνατών τεχνικών προληπτικών μέτρων για τον περιορισμό της συγκέντρωσης ινών αμιάντου στον αέρα του χώρου εργασίας, ο εργοδότης καθορίζει τα μέτρα προστασίας των εργαζομένων όταν αυτοί εκτελούν τέτοιες εργασίες, και ιδίως επιβάλλεται να:

α) Χορηγείται στους εργαζομένους κατάλληλος εξοπλισμός ατομικής προστασίας (Μ.Α.Π.), που οφείλουν να φορούν, ο οποίος πρέπει να χρησιμοποιείται κατάλληλα και ιδίως οι αναπνευστικές συσκευές (Μ.Α.Π. αναπνοής) προσαρμόζονται ατομικά (ταιριάζουν στον κάθε εργαζόμενο), μεταξύ άλλων και με τη διενέργεια ελέγχων καλής εφαρμογής, σύμφωνα με το π.δ 396/1994 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 89/656/ΕΟΚ» (Α’ 220), όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 34/2022 «Τροποποίηση των παραρτημάτων I, II και III του προεδρικού διατάγματος 396/1994 (Α’ 220), όπως ισχύει, με σκοπό την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1832 της Επιτροπής της 24ης Οκτωβρίου 2019 “για την τροποποίηση των παραρτημάτων I, II και III της οδηγίας 89/656/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τις καθαρά τεχνικές προσαρμογές” (Ε.Ε. L279/31.10.2019)» (Α’ 93).

β) Τοποθετούνται πινακίδες, σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 2, που επισημαίνουν ότι προβλέπεται η υπέρβαση της οριακής τιμής του άρθρου 8.

γ) Αποφεύγεται η διασπορά σκόνης αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο εκτός του χώρου εργασίας, ενώ για εργασία σε περιορισμένο χώρο ο θάλαμος πρέπει να είναι αεροστεγής και να υπάρχει μηχανικός εξαερισμός.

2. Πριν από τις δραστηριότητες αυτές ζητείται η γνώμη της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων ή των εκπρόσωπων των εργαζομένων για την υγεία και ασφάλεια ή, όπου αυτοί δεν υπάρχουν, των ίδιων των εργαζόμενων στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση.

Άρθρο 12
Σχέδιο εργασίας
(άρθρο 13 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

1. Πριν από την έναρξη των εργασιών κατεδάφισης ή αφαίρεσης αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο από κτίρια, κατασκευές, συσκευές και εγκαταστάσεις, καθώς και από πλοία, ο εργολάβος ολόκληρου του έργου και, αν αυτός δεν υπάρχει, ο κύριος του έργου, μεριμνά για την κατάρτιση σχεδίου εργασίας. Ειδικότερα για τα τεχνικά έργα, το σχέδιο εργασίας ενσωματώνεται στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (Σ.Α.Υ.) που προβλέπεται στο π.δ. 305/1996.

2. Το σχέδιο που αναφέρεται στην παρ. 1 πρέπει να προβλέπει τα απαραίτητα μέτρα για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων στον χώρο εργασίας.

Το σχέδιο πρέπει ιδίως να προβλέπει ότι:

α) Ο αμίαντος ή τα αμιαντούχα υλικά αφαιρούνται πριν από την εφαρμογή των τεχνικών κατεδάφισης, εκτός αν οι εν λόγω εργασίες αφαίρεσης ενδέχεται να προκαλέσουν μεγαλύτερο κίνδυνο για τους εργαζόμενους από ό,τι εάν ο αμίαντος ή τα αμιαντούχα υλικά δεν μετακινηθούν,

β) χορηγούνται τα Μ.Α.Π. που αναφέρονται στο άρθρο 11 παρ. 1 περ. α για την προστασία των εργαζομένων που διενεργούν τις εργασίες και, εφόσον απαιτείται, και για την προστασία των λοιπών προσώπων που βρίσκονται στον χώρο των εργασιών ή κοντά στον χώρο αυτό,

γ) μετά από την ολοκλήρωση των εργασιών κατεδάφισης ή των εργασιών αφαίρεσης αμιάντου ο χώρος εργασίας καθαρίζεται επιμελώς, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι δεν υπάρχουν κίνδυνοι οφειλόμενοι στην έκθεση σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο πριν ξεκινήσουν άλλες δραστηριότητες.

Η συγκέντρωση ινών αμιάντου στον αέρα του χώρου εργασίας (ίνες ανά cm^3 αέρα) πριν από την άρση των τεχνικών μέτρων πρόληψης, που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια των εργασιών, πρέπει να είναι μικρότερη της οριακής τιμής του άρθρου 8, ανάλογα με το μέγεθος των ινών που λαμβάνεται υπόψη για τον σκοπό της μέτρησης, διαιρεμένης δια 2.

Έως 20.12.2029, εφόσον η μέτρηση γίνεται με PCM, η εν λόγω συγκέντρωση πρέπει να είναι μικρότερη της οριακής τιμής (0,01 ίνες ανά cm3 αέρα).

Η μέτρηση της συγκέντρωσης ινών αμιάντου στον αέρα του χώρου εργασίας πραγματοποιείται με μέριμνα του εργολάβου ολόκληρου του έργου και, αν αυτός δεν υπάρχει, του κύριου του έργου, από ανεξάρτητο εργαστήριο, το οποίο εκδίδει σχετικό πιστοποιητικό ανάλυσης για τον σκοπό αυτό.

Η δειγματοληψία και η ανάλυση των δειγμάτων γίνονται σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές και τις οδηγίες που περιέχονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 23 ή οποιαδήποτε άλλη εναλλακτική μέθοδο ισοδύναμου ή ακριβέστερου αποτελέσματος.

Ο εργολάβος ολόκληρου του έργου και, αν αυτός δεν υπάρχει, ο κύριος του έργου, υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη του την έγγραφη γνώμη του τεχνικού ασφάλειας και του ιατρού εργασίας κατά την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εργασιών καθαρισμού του χώρου εργασίας, πριν από την άρση των τεχνικών μέτρων πρόληψης, έναντι του κινδύνου έκθεσης σε ίνες αμιάντου. Στη συνέχεια υποχρεούται ο εργολάβος ολόκληρου του έργου και, αν αυτός δεν υπάρχει, ο κύριος του έργου, να ενημερώσει σχετικά την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας βεβαιώνοντας την τήρηση των παραπάνω προβλέψεων και συνυποβάλλοντας αντίγραφο του πιστοποιητικού ανάλυσης. Το πιστοποιητικό ανάλυσης φυλάσσεται στον χώρο εργασίας και είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών με ευθύνη του κυρίου του έργου.

3. Το σχέδιο που αναφέρεται στην παρ. 1 πρέπει κατ’ ελάχιστο να περιέχει πληροφορίες σχετικά με τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Τη φύση και την πιθανή διάρκεια των εργασιών ή/και το σχέδιο του χώρου, εφόσον απαιτείται,

β) τον τόπο εκτέλεσης των εργασιών,

γ) τις χρησιμοποιούμενες μεθόδους όταν οι εργασίες περιλαμβάνουν τον χειρισμό αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο,

δ) τα χαρακτηριστικά των εξοπλισμών που χρησιμοποιούνται για:

δα) την προστασία και την απορρύπανση του προσωπικού που έχει αναλάβει τις εργασίες,

δβ) την προστασία των λοιπών προσώπων που βρίσκονται στον χώρο των εργασιών ή κοντά στον χώρο αυτό.

Σε κάθε περίπτωση, η αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας μπορεί να απαιτήσει περισσότερα στοιχεία από τα προαναφερόμενα.

4. Το σχέδιο εργασίας καταρτίζεται από άτομο με τα προσόντα του άρθρου 6 του π.δ. 305/1996 εφόσον πρόκειται για τεχνικό έργο ή του άρθρου 9 παρ. Β, περ. 1α) του π.δ. 70/1990 εφόσον πρόκειται για ναυπηγο-επισκευαστικές εργασίες.

5. Το σχέδιο εργασίας φυλάσσεται στον χώρο εργασίας με ευθύνη του εργολάβου ολόκληρου του έργου και, αν αυτός δεν υπάρχει, του κυρίου του έργου και είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών. Αντίγραφο του σχεδίου που αναφέρεται στην παρ. 1 υποβάλλεται στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας, εφόσον ζητηθεί.

Άρθρο 13
Εκπαίδευση εργαζομένων
(άρθρο 14 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

1. Ο εργοδότης υποχρεούται να παρέχει κατάλληλη εκπαίδευση σε όλους τους εργαζομένους που εκτίθενται, ή ενδέχεται να εκτεθούν, σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο. Η εκπαίδευση παρέχεται δωρεάν για τους εργαζόμενους και σε τακτικά χρονικά διαστήματα.

2. Το περιεχόμενο της εκπαίδευσης πρέπει να είναι εύκολα κατανοητό από τους εργαζομένους και να τους επιτρέπει να αποκτούν τις απαιτούμενες γνώσεις και ικανότητες, όσον αφορά την πρόληψη και την ασφάλεια στους χώρους εργασίας.

3. Οι ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά το περιεχόμενο, τη διάρκεια και τη συχνότητα της κατάρτισης που παρέχεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο, καθώς και τη σχετική τεκμηρίωση, καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙ του άρθρου 23.

Άρθρο 14
Δυνατότητα εκτέλεσης εργασιών
(άρθρο 15 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

1. Η εκτέλεση εργασιών κατεδάφισης ή εργασιών αφαίρεσης αμιάντου μπορεί να πραγματοποιείται μόνο από επιχειρήσεις αφαίρεσης - κατεδάφισης αμιάντου (Ε.Α.Κ.), οι οποίες διαθέτουν σχετική βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων. Η βεβαίωση αυτή εκδίδεται από τη Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπουργική απόφαση του άρθρου 73 παρ. 3 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε., όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 545 του π.δ. 62/2025, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 43 του ν. 5239/2025 (Α’ 178).

2. Οι Ε.Α.Κ. που πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις λειτουργίας καταχωρούνται σε μητρώο το οποίο τηρεί η Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και κατάλογος αυτών αναρτάται στον ιστότοπο του Υπουργείου.

Άρθρο 15
Επιπρόσθετα μέτρα
(άρθρο 16 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

1. Για κάθε δραστηριότητα της παρ. 5 του άρθρου 1 και με την επιφύλαξη της παρ. 6 του άρθρου 3, ο εργοδότης λαμβάνει τα παρακάτω επιπρόσθετα ειδικά μέτρα:

α) Οι χώροι όπου διεξάγονται οι εργασίες αυτές:

αα) να είναι σαφώς οριοθετημένοι και να έχουν εμφανή σήμανση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 19 παρ. 1,

αβ) να μην είναι προσπελάσιμοι σε άλλους εργαζομένους εκτός από εκείνους οι οποίοι πρέπει να εισέρχονται σε αυτούς λόγω της εργασίας ή των καθηκόντων τους,

αγ) να αποτελούν χώρους όπου απαγορεύεται το κάπνισμα.

β) Να διευθετούνται κατάλληλοι χώροι εστίασης, χωρίς κίνδυνο επιβάρυνσης των εργαζομένων από τη σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο.

γ) Να παρέχεται στους εργαζομένους κατάλληλος ιματισμός εργασίας ή προστασίας και άλλα Μ.Α.Π. έναντι του κινδύνου έκθεσης σε ίνες αμιάντου και έναντι λοιπών κινδύνων που απορρέουν από τη φύση της εκάστοτε εργασίας, ανάλογα με την περίπτωση. Τα ενδύματα εργασίας ή προστασίας παραμένουν στον χώρο της επιχείρησης. Είναι δυνατό όμως να δίνονται για καθαρισμό σε επιχειρήσεις που διαθέτουν τον απαιτούμενο για τον σκοπό αυτό εξοπλισμό, εκτός του χώρου της επιχείρησης. Στην περίπτωση αυτή τα ενδύματα μεταφέρονται σε κλειστά δοχεία ή κλειστούς σάκους, τα οποία είναι επισημασμένα κατάλληλα σύμφωνα με το άρθρο 19

παρ. 3 και εξασφαλίζουν ισοδύναμο επίπεδο προστασίας με κλειστά κιβώτια, αποτρέποντας τη διασπορά ινών αμιάντου κατά τη μεταφορά, τα δε πρόσωπα που αναλαμβάνουν τον καθαρισμό πρέπει να ενημερώνονται κατάλληλα από τους εργοδότες για τους ενδεχόμενους κινδύνους.

δ) Να παρέχονται στους εργαζομένους ξεχωριστοί χώροι φύλαξης αφενός για τα ενδύματα εργασίας ή προστασίας και αφετέρου για τα κοινά ενδύματα.

ε) Να παρέχονται στους εργαζομένους κατάλληλες και επαρκείς εγκαταστάσεις υγιεινής, οι οποίες πρέπει να περιλαμβάνουν και ντους στην περίπτωση εργασιών που παράγουν σκόνη.

στ) Τα Μ.Α.Π. να αποθηκεύεται ορθά σε καθορισμένο χώρο, να ελέγχονται και να καθαρίζονται μετά από κάθε χρήση, καθώς και να επιδιορθώνονται ή να αντικαθίστανται προτού χρησιμοποιηθούν εκ νέου.

2. Το κόστος των μέτρων που λαμβάνονται κατ’ εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 1 δεν βαρύνει τους εργαζομένους.

Άρθρο 16
Ενημέρωση εργαζομένων
(άρθρο 17 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

1. Σε κάθε δραστηριότητα της παρ. 5 του άρθρου 1 ο εργοδότης οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση κατά την πρόσληψή τους και στη συνέχεια σε τακτά χρονικά διαστήματα λαμβάνουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες όσον αφορά:

α) Τους πιθανούς κινδύνους για την υγεία από την έκθεση σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο,

β) την οριακή τιμή έκθεσης σε αμίαντο και την ανάγκη για έλεγχο του αέρα του χώρου εργασίας με τη διενέργεια μετρήσεων συγκέντρωσης ινών αμιάντου,

γ) τα οργανωτικά, τεχνικά ή άλλα μέτρα που έχουν ληφθεί και αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση της έκθεσης σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο,

δ) τις προφυλάξεις που πρέπει να λαμβάνονται όσον αφορά τη χρήση κατάλληλων Μ.Α.Π.,

ε) τα μέτρα υγιεινής που πρέπει να τηρούνται, στα οποία περιλαμβάνεται η απαγόρευση του καπνίσματος.

2. Εκτός από τα μέτρα που αναφέρονται στην παρ. 1 και με την επιφύλαξη της παρ. 6 του άρθρου 3, λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε:

α) Οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση να λαμβάνουν γνώση των αποτελεσμάτων των μετρήσεων της συγκέντρωσης ινών αμιάντου στον αέρα του χώρου εργασίας και να τους παρέχονται εξηγήσεις σχετικά με τη σημασία των αποτελεσμάτων αυτών,

β)αν, σύμφωνα με τα αποτελέσματα των μετρήσεων, προκύπτει υπέρβαση της οριακής τιμής του άρθρου 8, οι εργαζόμενοι τους οποίους αφορούν τα αποτελέσματα, καθώς και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση, να ενημερώνονται το συντομότερο δυνατό για τις υπερβάσεις αυτές και τις αιτίες τους και να ζητείται η γνώμη των εργαζομένων ή/και των εκπροσώπων τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν ή, αν η κατάσταση είναι επείγουσα, να πληροφορούνται τα μέτρα που έχουν ληφθεί.

Άρθρο 17
Εκτίμηση κατάστασης υγείας
(άρθρο 18 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

1. Για κάθε δραστηριότητα της παρ. 5 του άρθρου 1 ο εργοδότης υποχρεούται:

α) Να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες ιατρού εργασίας, όπως αυτός ορίζεται στον Κ.Ν.Υ.Α.Ε., ανεξάρτητα από τον αριθμό εργαζομένων στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση,

β) να εξασφαλίζει ότι κάθε εργαζόμενος υποβάλλεται υποχρεωτικά σε εκτίμηση της κατάστασης της υγείας του πριν από την έκθεσή του σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο και, στη συνέχεια, σε τακτά χρονικά διαστήματα.

2. Η εκτίμηση της κατάστασης της υγείας των εργαζομένων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις αρχές και τις πρακτικές της Ιατρικής της Εργασίας και τις οδηγίες του Παραρτήματος Ι του άρθρου 23 και πρέπει να περιλαμβάνει ειδική εξέταση του θώρακα. Ο τρόπος διενέργειας και το ειδικότερο περιεχόμενο της αρχικής και της περιοδικής εκτίμησης της κατάστασης της υγείας καθορίζονται σύμφωνα με τις υποδείξεις του ιατρού εργασίας.

3. Η εκτίμηση αυτή επαναλαμβάνεται μία τουλάχιστον φορά κάθε τρία χρόνια, για όσο διάστημα διαρκεί η έκθεση σε αμίαντο, και συνοδεύεται από την έκδοση της σχετικής βεβαίωσης καταλληλόλητας για τη

συγκεκριμένη εργασία, σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 1 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε., όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 508 του π.δ. 62/2025.

4. Για κάθε εργαζόμενο, ο οποίος υποβάλλεται σε εκτίμηση κατάστασης της υγείας, τηρείται ατομικός ιατρικός φάκελος σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

5. Οι ατομικοί ιατρικοί φάκελοι περιλαμβάνουν σύνοψη των αποτελεσμάτων της διενεργούμενης εκτίμησης της κατάστασης της υγείας και των τυχόν δεδομένων παρακολούθησης που είναι αντιπροσωπευτικά της έκθεσης του συγκεκριμένου ατόμου.

6. Οι ατομικοί ιατρικοί φάκελοι τηρούνται υπό κατάλληλη μορφή, η οποία επιτρέπει τη μεταγενέστερη αναδρομή σε αυτούς, λαμβάνοντας υπόψη τον απόρρητο χαρακτήρα τους.

7. Ο ατομικός ιατρικός φάκελος περιλαμβάνει τα εξής τουλάχιστον στοιχεία:

α) Το ονοματεπώνυμο και το είδος της εργασίας του εργαζομένου,

β) τους λόγους για τους οποίους απαιτείται η ιατρική εκτίμηση κατάστασης της υγείας,

γ) τις ημερομηνίες διενέργειας των ιατρικών εξετάσεων,

δ) τα αποτελέσματα των κλινικών και εργαστηριακών εξετάσεων και τον φορέα διενέργειάς τους,

ε) την ερμηνεία των αποτελεσμάτων,

στ) τα αποτελέσματα των ελέγχων του περιβάλλοντος που αναφέρονται στην ατομική έκθεση του εργαζομένου σε αμίαντο,

ζ) τα στοιχεία από το ιατρικό και επαγγελματικό ιστορικό του εργαζόμενου, και

η) τα μέτρα που λήφθηκαν με βάση τα αποτελέσματα των εξετάσεων.

8. Ανάλογα με τα αποτελέσματα της εκτίμησης της κατάστασης της υγείας, ο ιατρός εργασίας ή/και η αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας υποδεικνύουν κάθε προστατευτικό ή προληπτικό μέτρο που πρέπει να λαμβάνεται για την προστασία της υγείας κάθε εργαζόμενου. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν, ανάλογα με την περίπτωση, την απαγόρευση της έκθεσης του εργαζομένου σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο. Η Επιθεώρηση Εργασίας ελέγχει, σε κάθε περίπτωση, την εν γένει τήρηση των υποχρεώσεων του εργοδότη και υποδεικνύει τα αναγκαία διοικητικά και προληπτικά μέτρα για την εφαρμογή της νομοθεσίας στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση.

9. Επανεξέταση των αποτελεσμάτων της εκτίμησης της κατάστασης της υγείας, βάσει των οποίων κρίθηκε αναγκαία η λήψη των παραπάνω μέτρων, μπορούν να ζητούν ο εργοδότης ή/και ο εργαζόμενος. Ο εργαζόμενος μπορεί να προσφύγει στην Επιθεώρηση Εργασίας κατά των πορισμάτων του ιατρικού ελέγχου που τον αφορά, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 39 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε. Ο ιατρός εργασίας προβαίνει σε αρχικό και περιοδικό κατά την κρίση του επιθεωρητή εργασίας ιατρικό έλεγχο των εργαζομένων και έχει τα καθήκοντα που προβλέπει το άρθρο 18 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.

10. Η επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων σύμφωνα με την παρ. 2 επαναλαμβάνεται τακτικά μετά το πέρας της έκθεσης σε αμίαντο, τουλάχιστον ανά δεκαετία.

11. Ο εργοδότης εξασφαλίζει ότι παρέχονται πληροφορίες και συμβουλές στους εργαζομένους όσον αφορά την εκτίμηση της κατάστασης της υγείας τους, στην οποία υποβάλλονται μετά την παύση της έκθεσης.

12. Ο ιατρός εργασίας ή ο αρμόδιος ασφαλιστικός φορέας μπορεί να υποδείξει την αναγκαιότητα επανάληψης της ιατρικής εκτίμησης και μετά το πέρας της έκθεσης, ανά διάστημα μικρότερο του προβλεπόμενου στην παρ. 10, το οποίο κρίνεται αναγκαίο για τη διαφύλαξη της υγείας του συγκεκριμένου εργαζομένου.

13. Στις περιπτώσεις παράτασης της επίβλεψης της υγείας οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τον εργοδότη εάν η απασχόληση του εργαζομένου είναι στην ίδια επιχείρηση. Εάν ο εργαζόμενος απασχολείται σε άλλη επιχείρηση ή όταν συνταξιοδοτηθεί, οι δαπάνες βαρύνουν τον κατά περίπτωση αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα.

14. Για την αναγγελία των ασθενειών των εργαζομένων που οφείλονται στην εργασία εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 534 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου, το οποίο τροποποιήθηκε με το άρθρο 38 του ν. 5239/2025.

Περιπτώσεις ασθενειών που τίθενται σε γνώση ασφαλιστικού φορέα και δεν έχουν αναγγελθεί από τον εργοδότη στην Επιθεώρηση Εργασίας, διαβιβάζονται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση από τον ασφαλιστικό φορέα στην Επιθεώρηση Εργασίας.

Περιπτώσεις ασθενειών που τίθενται σε γνώση ασφαλιστικού φορέα για συνταξιούχους πρώην εργαζομένους, διαβιβάζονται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση από τον ασφαλιστικό φορέα στην Επιθεώρηση Εργασίας.

Άρθρο 18
Τήρηση στοιχείων
(άρθρο 19 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

1. Ο εργοδότης τηρεί ενημερωμένο μητρώο των εργαζομένων που απασχολούνται σε δραστηριότητες κατά τις οποίες εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν, κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, σε σκόνη αμιάντου

ή υλικών που περιέχουν αμίαντο. Στα τηρούμενα δεδομένα περιλαμβάνονται η φύση και η διάρκεια της δραστηριότητας, καθώς και η έκθεση στην οποία έχουν υποβληθεί.

2. Πρόσβαση στο μητρώο εργαζομένων της παρ. 1 έχουν, κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους:

α) Ο ιατρός εργασίας και ο ιατρός του αρμόδιου ασφαλιστικού φορέα, στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος, για τους σκοπούς της ιατρικής παρακολούθησης και της προστασίας της υγείας του,

β) ο τεχνικός ασφάλειας, κατά το μέρος που τα στοιχεία είναι αναγκαία για την εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου, την πρόταση και την επίβλεψη της εφαρμογής τεχνικών και οργανωτικών μέτρων πρόληψης, τη διερεύνηση περιστατικών έκθεσης και τη συνεργασία του με τον ιατρό εργασίας,

γ) η αρμόδια υπηρεσία της Επιθεώρησης Εργασίας, αποκλειστικά για τον έλεγχο της εφαρμογής της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία και την άσκηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων του άρθρου 103 παρ. 2 και παρ. 3 περ. α, β και δ του ν. 4808/2021, και

δ) ο κάθε εργαζόμενος, για τις πληροφορίες που τον αφορούν προσωπικά.

3. Οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση έχουν πρόσβαση στις ανώνυμες συλλογικές πληροφορίες που περιέχει το μητρώο αυτό.

4. Αντίγραφο του μητρώου της παρ. 1 και του καταλόγου της παρ. 5 υποβάλλονται στο τέλος κάθε έτους στη Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με το άρθρο 21 του π.δ. 134/2017 (Α’ 168).

5. Ο εργοδότης τηρεί ενημερωμένο κατάλογο καταχώρισης στοιχείων των ελέγχων του περιβάλλοντος εργασίας (μετρήσεων της συγκέντρωσης ινών αμιάντου στον αέρα του χώρου εργασίας), σύμφωνα με το άρθρο 38 παρ. 3 περ. ε του Κ.Ν.Υ.Α.Ε. Οι εν λόγω καταχωρίσεις σχετικά με τις δειγματοληψίες και τα αποτελέσματα των μετρήσεων συγκέντρωσης ινών αμίαντου στον αέρα του χώρου εργασίας περιλαμβάνουν κατ’ ελάχιστο τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Την ημερομηνία, τον αριθμό, τη θέση (ή τον χώρο), τη διάρκεια κάθε δειγματοληψίας, τον τύπο της (ατομική ή στατική) και το αν διενεργείται σε επίπεδο ομάδας, καθώς και τα ονοματεπώνυμα των αντίστοιχων εργαζομένων και το είδος της εργασίας,

β) τον τύπο του οργάνου της δειγματοληψίας, τον φορέα της ανάλυσης των δειγμάτων και κάθε άλλο στοιχείο σχετικό με τη μέτρηση,

γ) το αποτέλεσμα της μέτρησης και το εκτιμώμενο επίπεδο έκθεσης για περίοδο αναφοράς οκτώ (8) ωρών,

δ) στοιχεία και παρατηρήσεις σχετικά με τα τεχνικά ή άλλα μέτρα και μέσα πρόληψης, καθώς και με άλλους παράγοντες που χαρακτήριζαν τις συνθήκες εργασίας και έκθεσης των εργαζομένων σε αμίαντο κατά τη διάρκεια της δειγματοληψίας και ήταν δυνατό να επηρεάσουν το αποτέλεσμά της.

6. Το μητρώο εργαζομένων που προβλέπεται στην παρ. 1 και ο ατομικός ιατρικός φάκελος που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 17, διατηρούνται για ελάχιστη περίοδο σαράντα (40) ετών από το τέλος της έκθεσης του εργαζόμενου σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο στην τελευταία επιχείρηση.

7. Σε περίπτωση συνταξιοδότησης του εργαζομένου ή απασχόλησής του σε άλλη επιχείρηση, στην οποία ο εργοδότης δεν έχει την υποχρέωση να χρησιμοποιεί υπηρεσίες ιατρού εργασίας ή παύσης της λειτουργίας της επιχείρησης, οι φάκελοι αυτοί αποστέλλονται στον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα.

8. Αν ο εργαζόμενος αλλάξει εργοδότη, ο ατομικός ιατρικός φάκελός του διαβιβάζεται στον ιατρό εργασίας της νέας επιχείρησης μετά από σχετική αίτηση του εργαζόμενου.

9. Αντίγραφο του ατομικού ιατρικού φακέλου χορηγείται και στον εργαζόμενο τον οποίο αφορά, μετά την για οποιοδήποτε λόγο αποχώρησή του από την επιχείρηση.

Άρθρο 19
Σήμανση

1. Οι χώροι όπου διεξάγονται οι εργασίες της παρ. 5 του άρθρου 1 πρέπει να έχουν εμφανή σήμανση, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 105/1995 «Ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφάλειας ή/και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/58/ΕΟΚ» (Α’ 67) και πινακίδες προειδοποίησης όπου αναγράφεται με γράμματα που διαβάζονται εύκολα:

- ΑΜΙΑΝΤΟΣ
- ΜΗΝ ΕΙΣΕΡΧΕΣΤΕ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΑΝ ΔΕΝ ΕΧΕΤΕ ΕΡΓΑΣΙΑ
- Η ΕΙΣΠΝΟΗ ΣΚΟΝΗΣ ΑΜΙΑΝΤΟΥ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ.

2. Οι χώροι όπου προβλέπεται ή έχει διαπιστωθεί υπέρβαση της οριακής τιμής έκθεσης σε αμίαντο πρέπει να έχουν εμφανή σήμανση, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 105/1995 και πινακίδες προειδοποίησης όπου αναγράφεται με γράμματα που διαβάζονται εύκολα:

- ΑΜΙΑΝΤΟΣ
- ΜΗΝ ΕΙΣΕΡΧΕΣΤΕ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΑΝ ΔΕΝ ΕΧΕΤΕ ΕΡΓΑΣΙΑ
  ΠΙΘΑΝΗ ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΤΗΣ ΟΡΙΑΚΗΣ ΤΙΜΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΕ ΑΜΙΑΝΤΟ
- Η ΕΙΣΠΝΟΗ ΣΚΟΝΗΣ ΑΜΙΑΝΤΟΥ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ.

3. Όλα τα δοχεία ή οι σάκοι που περιέχουν αμίαντο ως απόβλητα από εργασίες με αμίαντο και τα προς καθαρισμό ενδύματα των εργαζομένων σε χώρους όπου προβλέπεται ή έχει διαπιστωθεί υπέρβαση της οριακής τιμής έκθεσης σε αμίαντο πρέπει να φέρουν σήμανση, σύμφωνα με το Προσάρτημα 7 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Κανονισμός R.E.A.CH.).

Άρθρο 20
Μητρώο ιατρικώς διαγνωσμένων επαγγελματικών ασθενειών
που οφείλονται στην έκθεση σε αμίαντο
(άρθρο 21 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

Στο πλαίσιο εφαρμογής της παρ. 14 του άρθρου 17 τηρείται από την Επιθεώρηση Εργασίας και τις υπηρεσίες των κατά περίπτωση αρμόδιων ασφαλιστικών φορέων μητρώο όλων των περιπτώσεων ιατρικώς διαγνωσμένων επαγγελματικών ασθενειών που οφείλονται στην έκθεση σε αμίαντο, όπως, ιδίως, αμιάντωση, μεσοθηλίωμα, καρκίνος του πνεύμονα, καρκίνος του γαστρεντερικού συστήματος, καρκίνος του λάρυγγα, καρκίνος των ωοθηκών, μη κακοήθεις διαταραχές του υπεζωκότος.

Άρθρο 21
Έλεγχος εφαρμογής

Ο έλεγχος της εφαρμογής του παρόντος προεδρικού διατάγματος ανατίθεται στα αρμόδια όργανα, τα οποία ορίζονται στο άρθρο 69 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε., όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 540 του π.δ. 62/2025.

Άρθρο 22
Κυρώσεις
(άρθρο 20 οδηγίας 2009/148/ΕΚ)

1. Σε περίπτωση παραβάσεων των διατάξεων του παρόντος επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 71 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε., όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 542 του π.δ. 62/2025. Μετά την επιβολή κύρωσης κατά την παρ. 2 του άρθρου 71 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε. δεν επιβάλλεται κύρωση κατά την παρ. 1 του άρθρου αυτού για την ίδια παράβαση.

2. Ως προς την ποινική ευθύνη για παραβάσεις του παρόντος εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 72 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.., όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 544 του π.δ. 62/2025.

3. Οι διοικητικές κυρώσεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 71 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε. δεν επιβάλλονται εφόσον ο φερόμενος ως παραβάτης αποδείξει ότι έχει ήδη καταδικαστεί ή αθωωθεί με τελεσίδικη απόφαση ποινικού δικαστηρίου για ποινικό αδίκημα, που ταυτίζεται με το παράπτωμα το οποίο αφορούν οι διοικητικές κυρώσεις.

Άρθρο 23
Παραρτήματα

Τα παρακάτω Παραρτήματα αναφέρονται σε διατάξεις του παρόντος διατάγματος και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του.

Ειδικότερα:

α) το Παράρτημα Ι, που αναφέρεται στο άρθρο 17 παρ. 2,

β) το Παράρτημα ΙΙ, που αναφέρεται στο άρθρο 13 παρ. 3,

γ) το Παράρτημα ΙΙΙ, που αναφέρεται στο άρθρο 12 παρ. 2, και

δ) το Παράρτημα ΙV, που αναφέρεται στο άρθρο 1 παρ. 2,

έχουν ως ακολούθως:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Πρακτικές συστάσεις για την επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων

[άρθρο 17, παρ, 2]

[άρθρο 18, παρ. 2, δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 2009/148/ΕΚ]

1. Σύμφωνα με τα πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα η έκθεση σε ίνες αμιάντου μπορεί να προκαλέσει κατ΄ ελάχιστον τις ακόλουθες παθήσεις:

   α) αμιάντωση

   β) μεσοθηλίωμα

   γ) καρκίνο του πνεύμονα

   δ) καρκίνο του γαστρεντερικού συστήματος.

   ε) καρκίνο του λάρυγγα,

   στ) καρκίνο των ωοθηκών,

   ζ) μη κακοήθεις διαταραχές του υπεζωκότος.

2. Ο ιατρός εργασίας ή/και ο ιατρός του ασφαλιστικού οργανισμού, στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος, οφείλουν να γνωρίζουν καλώς τις συνθήκες ή τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες πραγματοποιήθηκε η έκθεση κάθε εργαζομένου σε αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας.

3. Η επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις αρχές και τις πρακτικές της Ιατρικής της Εργασίας και πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα μέτρα:

   α) κατάρτιση φακέλου με το ιατρικό και επαγγελματικό ιστορικό κάθε εργαζόμενου,

   β) προσωπική συνέντευξη,

   γ) γενική κλινική εξέταση και ιδίως του θώρακα,

   δ) εξέταση της αναπνευστικής λειτουργίας (σπειρομέτρηση και καμπύλη ροής όγκου).

   Ο ιατρός εργασίας ή/και ο ιατρός του ασφαλιστικού οργανισμού μπορεί να παραπέμπει τους εργαζόμενους για τη διενέργεια περαιτέρω ιατρικών εξετάσεων, όπως ακτινογραφία θώρακα συνήθων διαστάσεων ή αξονική τομογραφία, καθώς και εργαστηριακές αναλύσεις, όπως η κυτταρολογική εξέταση των πτυέλων. Οι εξετάσεις αυτές πρέπει να αποφασίζονται για κάθε εργαζόμενο, ο οποίος υποβάλλεται σε επίβλεψη της υγείας, λαμβανομένων υπόψη των πλέον πρόσφατων γνώσεων της Ιατρικής της Εργασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Ελάχιστες απαιτήσεις κατάρτισης

[άρθρο 13, παρ. 3]

[άρθρο 14, παρ. 3 της οδηγίας 2009/148/ΕΚ]

Οι εργαζόμενοι που εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο, λαμβάνουν υποχρεωτική κατάρτιση, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον τις ακόλουθες ελάχιστες απαιτήσεις:

1. Η κατάρτιση παρέχεται κατά την έναρξη μιας σχέσης εργασίας και όποτε διαπιστώνονται ανάγκες για περαιτέρω κατάρτιση.
2. Η διάρκεια της κατάρτισης είναι επαρκής σε σχέση με τα καθήκοντα των εν λόγω εργαζομένων.
3. Η κατάρτιση παρέχεται από εκπαιδευτή με αναγνωρισμένα επαγγελματικά προσόντα.
4. Κάθε εργαζόμενος που έχει παρακολουθήσει επιτυχώς πρόγραμμα κατάρτισης λαμβάνει πιστοποιητικό κατάρτισης, στο οποίο αναφέρονται όλα τα παρακάτω:

   α) η ημερομηνία της κατάρτισης·

   β) η διάρκεια της κατάρτισης·

   γ) το περιεχόμενο της κατάρτισης·

   δ) η γλώσσα της κατάρτισης·

   ε) το όνομα, η πιστοποίηση και τα στοιχεία επικοινωνίας του εκπαιδευτή ή του φορέα που παρέχει την κατάρτιση ή και των δύο.

5. Οι εργαζόμενοι που εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο λαμβάνουν θεωρητική και πρακτική κατάρτιση, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:

   α) την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση στον αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας,

   β) τις ιδιότητες του αμιάντου και τις επιπτώσεις του στην υγεία, μεταξύ άλλων με τη συνδυαστική επίδραση του καπνίσματος,

   γ) τα είδη προϊόντων ή υλικών που πιθανώς περιέχουν αμίαντο,

   δ) τις εργασίες που ενδέχεται να συνεπάγονται έκθεση στον αμίαντο και τη σημασία των προληπτικών ελέγχων για τον περιορισμό της εν λόγω έκθεσης στο ελάχιστο,

   ε) τις ασφαλείς πρακτικές εργασίας, τους ελέγχους και τον εξοπλισμό ατομικής προστασίας [μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ)],

   στ) τον κατάλληλο ρόλο, την εκλογή, την επιλογή, τους περιορισμούς και την ορθή χρήση του προστατευτικού εξοπλισμού (ΜΑΠ), ιδίως του εξοπλισμού αναπνοής,

   ζ) τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται στις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης,

   η) τη διαδικασία απορρύπανσης,

   θ) τη διάθεση των αποβλήτων,

   ι) την επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων.

   Η κατάρτιση προσαρμόζεται όσο το δυνατόν περισσότερο στα χαρακτηριστικά του επαγγέλματος των εργαζομένων και στα συγκεκριμένα καθήκοντα και μεθόδους εργασίας του εν λόγω επαγγέλματος.

6. Οι εργαζόμενοι που εκτελούν εργασίες κατεδάφισης ή αφαίρεσης αμιάντου υποχρεούνται να λαμβάνουν, επιπλέον της κατάρτισης που προβλέπεται σύμφωνα με την παρ. 5, κατάρτιση σχετικά με τη χρήση τεχνολογικού εξοπλισμού και μηχανημάτων για τον περιορισμό της απελευθέρωσης και της διασποράς ινών αμιάντου κατά τη διάρκεια εργασιών.
7. Η διαδικασία υλοποίησης της κατάρτισης των εργαζομένων, που εμπλέκονται σε εργασίες με αμίαντο ή υλικά που περιέχουν αμίαντο και κάθε σχετική αναγκαία λεπτομέρεια, υλοποιούνται σύμφωνα με την υπουργική απόφαση του άρθρου 73, παρ. 3, περίπτωση β) του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Τεχνικές προδιαγραφές και οδηγίες για τη μέτρηση της συγκέντρωσης ινών αμιάντου στον αέρα του χώρου εργασίας πριν την άρση των τεχνικών μέτρων πρόληψης

[άρθρο 12, παρ, 2]

Α. Δειγματοληψία

1. Διενεργούνται στατικές δειγματοληψίες
2. Οι δειγματοληψίες διενεργούνται μόνο όταν έχει επιτευχθεί επαρκής ξηρότητα στις επιφάνειες του χώρου εργασίας και αφού με την οπτική παρατήρηση έχει επιβεβαιωθεί η απουσία σκόνης στον αέρα του χώρου εργασίας.
3. Η δειγματοληψία πρέπει να συνοδεύεται από δραστηριότητες διατάραξης της σκόνης στις επιφάνειες του χώρου εργασίας. Οι δραστηριότητες αυτές πρέπει να είναι σχεδιασμένες με τρόπο που να προσομοιάζεται η κατάσταση του χώρου κατά τη μελλοντική χρήση του.
4. Η διατάραξη της σκόνης πρέπει να διενεργείται στην περιοχή των αντλιών δειγματοληψίας και σε περιοχή όπου η οπτική παρατήρηση ή η αρχική θέση του αμιαντούχου υλικού δημιουργεί υποψίες για επιφανειακή επιβάρυνση των επιφανειών του χώρου εργασίας με ίνες αμιάντου.
5. Μια κατάλληλη δραστηριότητα προσομοίωσης της μελλοντικής χρήσης του χώρου μπορεί να είναι η επαναλαμβανόμενη με χτυπήματα διατάραξη των επιφανειών που δύναται να προσεγγιστούν.
6. Οι δραστηριότητες προσομοίωσης πραγματοποιούνται για τουλάχιστον 5 λεπτά κάθε φορά που χρησιμοποιείται ένα νέο φίλτρο, καθώς και κάθε φορά που συμπληρώνεται μία ώρα δειγματοληψίας.
7. Όλος ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται στις δραστηριότητες προσομοίωσης πρέπει να καθαρίζεται ή να απορρίπτεται ως απόβλητο αμιάντου.
8. Οι κεφαλές δειγματοληψίας τοποθετούνται με κατεύθυνση προς το έδαφος σε ύψος από 1m έως 2m από το δάπεδο και κατανέμονται καταλλήλως σε ολόκληρο τον χώρο εργασίας.
9. Ο ελάχιστος αριθμός των μετρήσεων είναι ο μικρότερος θετικός ακέραιος αριθμός ο οποίος προσεγγίζει τον αριθμό που προκύπτει από τη σχέση $A^{1/3}$-1. Η σταθερά Α υπολογίζεται ως εξής:

   α) Αν το ύψος του χώρου εργασίας είναι μικρότερο ή ίσο με 3m ή σε περιπτώσεις που το ύψος ξεπερνά τα 3m αλλά η έκθεση είναι πιθανό να περιορίζεται στο επίπεδο του δαπέδου, τότε η σταθερά Α ισούται με το εμβαδόν του χώρου εργασίας εκφρασμένο σε m^2.

   β) Στις υπόλοιπες περιπτώσεις η σταθερά Α ισούται με το 1/3 του όγκου του χώρου εργασίας εκφρασμένου σε m^3. Αν εντός του χώρου εργασίας υπάρχουν αντικείμενα μεγάλα σε μέγεθος τότε ο όγκος τους πρέπει να αφαιρείται από τον συνολικό όγκο του χώρου εργασίας πριν τον υπολογισμό της σταθεράς Α.

   Ο ελάχιστος αριθμός μετρήσεων, που πρέπει να διενεργηθούν, δεν μπορεί να είναι μικρότερος από δύο, εκτός από την περίπτωση που ο όγκος του χώρου εργασίας είναι μικρότερος από 10 m^3, οπότε μία μέτρηση θεωρείται αρκετή.
10. Ο ελάχιστος αριθμός των αναγκαίων μετρήσεων αυξάνεται στις περιπτώσεις που ο χώρος εργασίας χωρίζεται εμφανώς σε μικρότερες περιοχές.
11. Ο όγκος του αέρα δειγματοληψίας $V_{δειγμ}$ δίνεται από την σχέση Vδειγμ=Vp*(Eενεργ/ Eμετρ), όπου Vp είναι ο αναλυόμενος όγκος του δείγματος αέρα, $E_{μετρ}$ η επιφάνεια του φίλτρου που μετρήθηκε με ηλεκτρονικό μικροσκόπιο και $E_{ενεργ}$ η συνολική ενεργή (εκτιθέμενη) επιφάνεια του φίλτρου. Αν η ανάλυση πραγματοποιηθεί με μέθοδο ηλεκτρονικής μικροσκοπίας (ΕΜ) ο ελάχιστος αναλυόμενος όγκος του δείγματος αέρα Vp για κάθε μέτρηση πρέπει να είναι τουλάχιστον 1.5lt και ειδικότερα τουλάχιστον 3.0lt όταν οι μετρήσεις αφορούν την άρση των τεχνικών μέτρων πρόληψης (άρθρο 12, παρ, 2). Αν, μεταβατικά έως την 20η Δεκεμβρίου 2029, η ανάλυση πραγματοποιηθεί με τη μέθοδο οπτικής μικροσκοπίας αντίθεσης φάσης (PCM), ο όγκος του αέρα δειγματοληψίας $V_{δειγμ}$ πρέπει να είναι τουλάχιστον 480lt.

12. Είναι επιτρεπτό ο συνολικός ελάχιστος αναλυόμενος όγκος αέρα να επιτευχθεί αθροιστικά με δύο ή περισσότερες ταυτόχρονα ή στη σειρά δειγματοληψίες. Σε αυτή την περίπτωση οι δειγματοληψίες πραγματοποιούνται σε μέγιστη απόσταση 1m μεταξύ τους.

Β. Ανάλυση δειγμάτων

1. Η μέτρηση ινών αμιάντου πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7.

2. Για την άρση των τεχνικών μέτρων πρόληψης σε μικρούς χώρους εργασίας, όπου απαιτούνται 4 ή λιγότερες μετρήσεις, όλα τα αποτελέσματα των μετρήσεων πρέπει να έχουν τιμή μικρότερη ή ίση του ορίου που καθορίζεται στο άρθρο 12, παρ. 2. Σε μεγαλύτερους χώρους εργασίας είναι αποδεκτό 1 στα 5 αποτελέσματα να είναι αυξημένο κατά 50%.

3. Μετά το τέλος των μετρήσεων πρέπει να συντάσσεται αναφορά στην οποία θα καταγράφονται:
   - το μέγεθος της επιφάνειας ή του όγκου του χώρου εργασίας,
   - ο αριθμός των μετρήσεων που απαιτούνται,
   - ο αριθμός των διενεργηθέντων μετρήσεων,
   - οι δραστηριότητες προσομοίωσης της μελλοντικής χρήσης του χώρου εργασίας που τελέστηκαν,
   - η ώρα έναρξης και λήξης κάθε δειγματοληψίας,
   - η παροχή των αντλιών στην αρχή και στο τέλος για κάθε δειγματοληψία,
   - ο όγκος κάθε δείγματος αέρα που λαμβάνεται σε κάθε μέτρηση,
   - η μέθοδος ανάλυσης,
   - ο αριθμός των εξετασθέντων πεδίων για κάθε φίλτρο δειγματοληψίας,
   - η επιφάνεια του πεδίου του μικροσκοπίου,
   - η διάμετρος ή εναλλακτικά η επιφάνεια του εκτιθέμενου φίλτρου,
   - ο αριθμός των μετρηθέντων ινών χρυσοτίλη αμίαντου, αμφιβόλου αμίαντου, άλλων ινών σε κάθε φίλτρο δειγματοληψίας, όταν η ανάλυση γίνεται με ηλεκτρονική μικροσκοπία,
   - ο συνολικός αριθμός των μετρηθέντων ινών σε κάθε φίλτρο δειγματοληψίας αν, μεταβατικά έως την 20ή Δεκεμβρίου 2029, η ανάλυση πραγματοποιηθεί με την μέθοδο οπτικής μικροσκοπίας αντίθεσης φάσης (PCM),
   - η συγκέντρωση ινών αμιάντου στον αέρα του χώρου εργασίας εκφρασμένη σε ίνες/cm^3

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

των **διατάξεων της οδηγίας 2009/148/ΕΚ**, όπως έχει τροποποιηθεί από τις διατάξεις της οδηγίας 2023/2668/ΕΕ, με τις αντίστοιχες διατάξεις του **παρόντος προεδρικού διατάγματος**

[άρθρο 1 παρ. 2]

[Παράρτημα ΙΙΙ οδηγίας 2009/149/ΕΚ]

οδηγία 2023/2668/ΕΕ	**οδηγία 2009/148/ΕΚ** (όπως ισχύει)	**Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1243** ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	**πδ 212/2006**	**ΚΝΥΑΕ** (ν.3850/2010)	**παρόν προεδρικό διάταγμα**
	Άρθρο 1		**Άρθρο 1** Σκοπός – Αντικείμενο – Πεδίο εφαρμογής		**Άρθρο 1** Σκοπός – Αντικείμενο – Πεδίο εφαρμογής
	–		παρ. 1		παρ. 1
	[άρθρο 24, εδάφιο δεύτερο]				παρ. 2
	παρ. 1, εδάφιο πρώτο		παρ. 2		παρ 3, εδάφιο πρώτο
	παρ. 1, εδάφιο δεύτερο				
Άρθρο 1, παρ. 1	παρ. 1, εδάφιο τρίτο				παρ. 4
	παρ. 2		–		–
	–		παρ. 4		παρ. 3, εδάφιο δεύτερο
	[Άρθρο 3, παρ. 1]		παρ. 3		παρ. 5
Άρθρο 1, παρ. 2	**Άρθρο 2**		**Άρθρο 2** Ορισμοί		**Άρθρο 2** Ορισμοί
			παρ. 1		παρ. 1, περ.α)
	–				παρ. 1, περ.β)
	–				παρ. 1, περ.γ)
	-		παρ. 2		παρ. 2
	Άρθρο 3				
	παρ. 1		Άρθρο 1, παρ 3		Άρθρο 1, παρ. 5
			Άρθρο 3 Γενικές υποχρεώσεις εργοδοτών		**Άρθρο 3** Γενικές υποχρεώσεις εργοδοτών
Άρθρο 1, παρ. 3, περίπτωση α)	παρ. 2		παρ. 1	Άρθρο 43	παρ. 1,
					παρ. 2
					παρ. 3
Άρθρο 1, παρ. 3, περίπτωση β)	παρ. 3		παρ. 2		παρ. 6
	παρ. 4				παρ. 11
	παρ. 5		παρ. 3		παρ. 4, παρ. 5

	–		παρ. 4		παρ. 7
	–		παρ. 5		παρ. 8
	–		παρ. 6		παρ. 9
	-			Άρθρο 42, παρ. 10	παρ. 10
	Άρθρο 4		**Άρθρο 4** Γνωστοποίηση εργασιών		**Άρθρο 4** Γνωστοποίηση εργασιών
	παρ. 1		παρ. 1		παρ. 1
	παρ. 2				
	παρ. 3, εδάφιο πρώτο				
Άρθρο 1, παρ. 4	παρ. 3, εδάφιο δεύτερο				παρ. 2
	παρ. 3, εδάφιο τρίτο				παρ. 3
	παρ. 4		παρ. 3		παρ. 5
	παρ. 5		παρ. 2		παρ. 4
	–		παρ. 4		παρ. 6
	Άρθρο 5		**Άρθρο 5** Απαγορεύσεις		**Άρθρο 5** Απαγορεύσεις
Άρθρο 1, παρ. 5	**Άρθρο 6**		**Άρθρο 6** Γενικά μέτρα		**Άρθρο 6** Γενικά μέτρα
	εισαγωγικό		εισαγωγικό		εισαγωγικό
	περ. α)		παρ. 1		περ. α)
	περ. β)		παρ. 2		περ. β)
	περ. β), υποπερ. i)				περ. β), υποπερ. βα)
	περ. β), υποπερ. ii)				περ. β), υποπερ. ββ)
	περ. β), υποπερ. iii)				περ. β), υποπερ. βγ)
	περ. βα)				περ. γ)
	περ. ββ)				περ. δ)
	περ. γ)		παρ. 4, εισαγωγικό		περ. ε), εισαγωγικό
			παρ. 4, περ. α)		περ. ε), υποπερ. εα)
			παρ. 4, περ. β)		περ. ε), υποπερ. εβ)
	περ. δ)		παρ. 3		περ. στ)
	περ. ε)		παρ. 5		περ. ζ)
	Άρθρο 7		**Άρθρο 7** Μετρήσεις – Έλεγχος περιβάλλοντος χώρου εργασίας		**Άρθρο 7** Μετρήσεις – Έλεγχος περιβάλλοντος χώρου εργασίας

Άρθρο 1, παρ. 6, περ. α)	παρ. 1		παρ. 1		παρ. 1
	παρ. 2		παρ. 6		παρ. 2
	παρ. 3		παρ. 3		παρ. 3
	παρ. 4		παρ. 4		παρ. 4
Άρθρο 1, παρ. 6, περ. β)	παρ. 5		παρ. 5		παρ. 5
Άρθρο 1, παρ. 6, περ. γ)	παρ. 6		παρ. 4		παρ. 6, εδάφιο πρώτο
Άρθρο 2, παρ. 2, εδάφιο δεύτερο	-				παρ. 6, εδάφιο δεύτερο
Άρθρο 1, παρ. 6, περ. δ)	παρ. 7, εδάφιο πρώτο		παρ. 2		παρ. 7
	παρ. 7, εδάφιο δεύτερο				παρ. 8
	-				παρ. 9
	-				παρ. 10
Άρθρο 1, παρ. 7	**Άρθρο 8**		**Άρθρο 8** Οριακή τιμή έκθεσης		**Άρθρο 8** Οριακή τιμή έκθεσης
	παρ. 1				παρ. 1
	-				παρ. 2, εισαγωγικό
	παρ. 1				παρ. 2, περ. α)
	παρ. 2				παρ. 2, περ. β)
	παρ. 2, περ. α)				παρ. 2, περ. β), υποπερ. ββ)
	παρ. 2, περ. β)				παρ. 2, περ. β), υποπερ. βα)
	παρ. 3				παρ. 3
		III, παρ.14, περ. 1	-		
	Άρθρο 10		**Άρθρο 9** Ειδικά μέτρα		**Άρθρο 9** Ειδικά μέτρα
Άρθρο 1, παρ. 8, περ. α)	παρ. 1, εδάφιο πρώτο				παρ. 1, εδάφιο πρώτο
	παρ. 1, εδάφιο δεύτερο		παρ. 1, εδάφιο δεύτερο		παρ. 1, εδάφιο δεύτερο
	παρ. 1, εδάφιο τρίτο		παρ. 1, εδάφιο πρώτο		παρ. 1, εδάφιο τρίτο
	παρ. 2		παρ. 2		παρ. 2
Άρθρο 1, παρ. 8, περ. β)	παρ. 3		παρ. 3		παρ. 3
	Άρθρο 11		**Άρθρο 10** Εντοπισμός αμιαντούχων υλικών		**Άρθρο 10 Εντοπισμός αμιαντούχων υλικών**
Άρθρο 1, παρ. 9	παρ. πρώτη, εδάφιο πρώτο		εδάφιο πρώτο		**παρ. 1**

	παρ. πρώτη, εδάφιο δεύτερο				**παρ. 2**
	-				**παρ. 3**
	παρ. πρώτη, εδάφιο τρίτο				**παρ. 4**
	παρ. δεύτερη		εδάφιο δεύτερο		**παρ. 5**
	Άρθρο 12		**Άρθρο 11** Μέτρα σε ορισμένες δραστηριότητες		**Άρθρο 11 Μέτρα σε ορισμένες δραστηριότητες**
Άρθρο 1, παρ. 10, περ. α)	εδάφιο πρώτο, εισαγωγικό		παρ. 1, εισαγωγικό		παρ. 1, εισαγωγικό
Άρθρο 1, παρ. 10, περ. β)	εδάφιο πρώτο, περ. α)		παρ. 1, περ. α)		παρ. 1, περ. α)
	εδάφιο πρώτο, περ. β)		παρ. 1, περ. β)		παρ. 1, περ. β)
Άρθρο 1, παρ. 10, περ. γ)	εδάφιο πρώτο, περ. γ)		παρ. 1, περ. γ)		παρ. 1, περ. γ)
	εδάφιο δεύτερο		παρ. 2		παρ. 2
	Άρθρο 13		**Άρθρο 12** Σχέδιο εργασίας		**Άρθρο 12 Σχέδιο εργασίας**
	παρ. 1		παρ. 1		παρ. 1
	παρ. 2, εδάφιο πρώτο		παρ. 2		παρ. 2, εδάφιο πρώτο
	παρ. 2, εδάφιο δεύτερο, εισαγωγικό				παρ. 2, εδάφιο δεύτερο, εισαγωγικό
	παρ. 2, εδάφιο δεύτερο, περ. α)				παρ. 2, εδάφιο δεύτερο, περ. α)
	παρ. 2, εδάφιο δεύτερο, περ. β)				παρ. 2, εδάφιο δεύτερο, περ. β)
Άρθρο 1, παρ. 11	παρ. 2, εδάφιο δεύτερο, περ. γ)				παρ. 2, εδάφιο δεύτερο, περ. γ)
	παρ. 2, εδάφιο τρίτο		παρ. 3		παρ. 3
	-		παρ. 4		παρ. 4
	παρ. 3		παρ. 5, 6		παρ. 5
	Άρθρο 14		**Άρθρο 13** Εκπαίδευση εργαζομένων	άρθρο 73, παρ. 3, περ. β)	**Άρθρο 13 Εκπαίδευση εργαζομένων**
	παρ. 1		παρ. 1		παρ. 1
Άρθρο 1, παρ. 12, περ. α)	παρ. 2		παρ. 2		παρ. 2
Άρθρο 1, παρ. 12, περ. β)	παρ. 3		–		παρ. 3

Άρθρο 1, παρ. 13	**Άρθρο 15**		**Άρθρο 14** Δυνατότητα εκτέλεσης εργασιών	άρθρο 73, παρ. 3, περ. α)	**Άρθρο 14 Δυνατότητα εκτέλεσης εργασιών**
	παρ. 1		Άρθρο 14		παρ. 1
	παρ. 2				παρ. 2
	Άρθρο 16		**Άρθρο 15** Επιπρόσθετα μέτρα		**Άρθρο 15 Επιπρόσθετα μέτρα**
	παρ. 1		παρ. 1		παρ. 1
	παρ. 2		παρ. 2		παρ. 2
	Άρθρο 17		**Άρθρο 16** Ενημέρωση εργαζομένων		**Άρθρο 16 Ενημέρωση εργαζομένων**
	παρ. 1, εισαγωγικό		παρ. 1, εισαγωγικό		παρ. 1, εισαγωγικό
	παρ. 1, περ. α)		παρ. 1, περ. α)		παρ. 1, περ. α)
	παρ. 1, περ. β)		παρ. 1, περ. ε)		παρ. 1, περ. β)
	παρ. 1, περ. γ)		παρ. 1, περ. β)		παρ. 1, περ. ε)
	παρ. 1, περ. δ)		παρ. 1, περ. γ)		παρ. 1, περ. δ)
	παρ. 1, περ. ε)		παρ. 1, περ. δ)		παρ. 1, περ. γ)
	παρ. 2, εισαγωγικό		παρ. 2, εισαγωγικό		παρ. 2, εισαγωγικό
	παρ. 2, περ. α)		παρ. 2, περ. α)		παρ. 2, περ. α)
	παρ. 2, περ. β)		παρ. 2, περ. β)		παρ. 2, περ. β)
	Άρθρο 18		**Άρθρο 17** Επίβλεψη υγείας		**Άρθρο 17 Επίβλεψη υγείας**
Άρθρο 1, παρ. 14			Άρθρο 17, εισαγωγικό		Άρθρο 17
	παρ. 2, εδάφιο πρώτο	III, παρ.14, περ. 2	παρ. 1, εδάφιο πρώτο		παρ. 1
	παρ. 2, εδάφιο δεύτερο		παρ. 1, εδάφιο δεύτερο		παρ. 2
	παρ. 2, εδάφιο τρίτο				-
	παρ. 2, εδάφιο τέταρτο		παρ. 1, εδάφιο τρίτο	άρθρο 18, παρ. 1	παρ. 3
	παρ. 2, εδάφιο πέμπτο				παρ. 4
	-				παρ. 5
	-				παρ. 6
	-		Άρθρο 18, παρ. 3		παρ. 7
	παρ. 3, εδάφιο πρώτο				παρ. 8, εδάφιο πρώτο
	παρ. 3, εδάφιο δεύτερο		παρ. 2, εδάφιο πρώτο		παρ. 8, εδάφιο δεύτερο

	παρ. 4, εδάφιο πρώτο				παρ. 11
	παρ. 4, εδάφιο δεύτερο		παρ. 2, εδάφιο τρίτο		παρ. 12
	παρ. 4, εδάφιο τρίτο		παρ. 3		παρ. 10
					παρ. 13
	παρ. 5		παρ. 2, εδάφιο δεύτερο		παρ. 9
	-				παρ. 14
	Άρθρο 18α	ΙΙΙ, παρ.14, περ. 3			
	Άρθρο 18β				
Άρθρο 1, παρ. 15	**Άρθρο 18γ**				
	Άρθρο 19		**Άρθρο 18** Τήρηση στοιχείων		**Άρθρο 18 Τήρηση στοιχείων**
Άρθρο 1, παρ. 16, περ. α)			Άρθρο 18, εισαγωγικό		
Άρθρο 1, παρ. 16, περ. β)	παρ. 2, εδάφιο πρώτο		παρ. 1		παρ. 1
	παρ. 2, εδάφιο δεύτερο				
	παρ. 2, εδάφιο τρίτο				παρ. 2
	παρ. 2, εδάφιο τέταρτο				
	παρ. 2, εδάφιο πέμπτο				παρ. 3
	-				παρ. 4
	-		παρ. 2	άρθρο 38, παρ. 3, περίπτωση ε)	παρ. 5
	παρ. 3		παρ. 4		παρ. 6
	παρ. 4		παρ. 5, εδάφιο δεύτερο		παρ. 7
	-		παρ. 5, εδάφιο πρώτο		παρ. 8
	-		παρ. 5, εδάφιο τρίτο		παρ. 9
	–		**Άρθρο 19** Σήμανση		**Άρθρο 19 Σήμανση**
	-		**Άρθρο 22** Έλεγχος εφαρμογής		**Άρθρο 21 Έλεγχος εφαρμογής**
	Άρθρο 20		**Άρθρο 23** Κυρώσεις		**Άρθρο 22 Κυρώσεις**
Άρθρο 1, παρ. 17	**Άρθρο 21**		**Άρθρο 20** Μητρώο αναγνωρισμένων κρουσμάτων αμιάντωσης και μεσοθηλιώματος		**Άρθρο 20 Μητρώο αναγνωρισμένων κρουσμάτων επαγγελματικών ασθενειών που**

					σχετίζονται με τον αμίαντο
	Άρθρο 22		–		–
Άρθρο 1, παρ. 18	**Άρθρο 22α**				
Άρθρο 2, παρ.4	**Άρθρο 23**		–		
	Άρθρο 24		–		
	εδάφιο πρώτο		Άρθρο 24, παρ. 2		Άρθρο 24, παρ. 2
Άρθρο 2, παρ.1	εδάφιο δεύτερο				Άρθρο 1, παρ. 2
Άρθρο 2, παρ.2					
Άρθρο 2, παρ.3					
Άρθρο 2, παρ.2, εδάφιο πρώτο					Άρθρο 24, παρ. 1
Άρθρο 2, παρ.2, εδάφιο δεύτερο					Άρθρο 7, παρ. 6, εδάφιο δεύτερο
					Άρθρο 24 Καταργούμενες διατάξεις
Άρθρο 3	**Άρθρο 25**		**Άρθρο 24** Έναρξη ισχύος		Άρθρο 25 Έναρξη ισχύος
			παρ. 1		παρ. 1
Άρθρο 4	**Άρθρο 26**		–		–
			Άρθρο 21 Προσάρτηση Παραρτημάτων		**Άρθρο 23** Προσάρτηση Παραρτημάτων

Άρθρο 1, παρ. 19	**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I** Πρακτικές συστάσεις για την κλινική παρακολούθηση των εργαζομένων		**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II** Πρακτικές συστάσεις για την ιατρική εξέταση για την εκτίμηση της κατάστασης της υγείας των εργαζομένων		**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I** Πρακτικές συστάσεις για την επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων
Άρθρο 1, παρ. 20	**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ια** Ελάχιστες απαιτήσεις κατάρτισης		Άρθρο 13, παρ. 2		**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II** Ελάχιστες απαιτήσεις κατάρτισης
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II - ΜΕΡΟΣ Α Καταργούμενη οδηγία με κατάλογο των διαδοχικών τροποποιήσεών της		–		-
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II - ΜΕΡΟΣ Β Κατάλογος ημερομηνιών ενσωμάτωσης στο εθνικό δίκαιο		–		–
			ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I Τεχνικές προδιαγραφές και οδηγίες για τη δειγματοληψία και ανάλυση των δειγμάτων		**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III** Τεχνικές προδιαγραφές και οδηγίες για την μέτρηση της συγκέντρωσης ινών αμιάντου στον αέρα του χώρου εργασίας πριν την άρση των τεχνικών μέτρων πρόληψης
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III Πίνακας αντιστοιχίας		–		**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV** Πίνακας αντιστοιχίας

Άρθρο 24
Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάγματος καταργείται το π.δ. 212/2006 (Α’ 212).

Άρθρο 25
Έναρξη ισχύος
(άρθρο 25 οδηγίας 2009/148/ΕΚ και άρθρο 3 οδηγίας 2023/2668/ΕΕ)

Οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος ισχύουν από την 21η Δεκεμβρίου 2025, εξαιρουμένων των διατάξεων περί επιβολής ποινικών και διοικητικών κυρώσεων, οι οποίες ισχύουν από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στην Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 4 Νοεμβρίου 2026

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝ. ΤΑΣΟΥΛΑΣ

Οι Υπουργοί

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Υφυπουργός
Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ

Υφυπουργός Εσωτερικών
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ

Αναπληρώτρια Υπουργός Υγείας
ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Υφυπουργός
Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ

Υφυπουργός
Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
ΑΝΝΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α΄ 131 και π.δ. 29/2018/Α΄58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

• Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση feksales@et.gr.

• Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση feksales@et.gr.

- Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €.
- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
- Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις** → **Εγκύκλιοι**.

Β. Κατ’ εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)
Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)
Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

0100179051126 0028